

OGLAŠAJTE V
NAJSTAREJSEM
SLOVENSKEMU
DNEVNIKU V OHIO
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE OLDEST
SLOVENE DAILY
IN OHIO
★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXIX.—LETO XXIX.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), MARCH 22, 1946

ŠTEVILKA (NUMBER) 58

Senator Pepper predložil načrt za pomirjenje sveta

Naprave za izdelovanje
atomskega orožja naj
bi se povsod uničile

WASHINGTON, 21. marca. — Demokratični senator Claude Pepper iz Floride je imel včeraj v senatni zbornici obširen govor, v katerem je apeliral, da se takoj skliče konferenca velike trojice, katera naj bi izravnila nesoglasja med Zed. državami, Anglijo in Rusijo.

Ako se ta nesoglasja ne izravna, je rekel Pepper, bo sledila atomska oboroževalna tekma, katere neizogibni rezultat bo nova vojna.

Senator Pepper je v svojem govoru začrtal naslednji program:

Predstavniki velike trojice naj opazumno sklenejo, da se izvede vse naprave za izdelovanje atomskega orožja in dovolijo, da se uničenje izvrši v navzočnosti zastopnikov varnostnega sveta Združenih narodov.

Vse strategične baze, katere državi kateri koli narod izven meje svoje zemlje naj bi prišle pod upravljanje Združenih narodov.

Vsi narodi brez razlike naj bi imeli dostop do kritično potrebnih surovin, zlasti olja, in vsi mandati Lige narodov naj se izločijo iz poverjenosti Združenih narodov.

Podaj naj se garancija, da se v Evropi in Japonski nikdar več ne dovolijo voditi vojne, kar se je doseglo, ako se podvzame ustrezne korake za demilitarizacijo, denacionalizacijo, decentralizacijo, dekarterizacijo in izvedbo temeljitega izobraževalnega programa med ljudstvom preseganih držav.

Sin clevelandskega lovnarja obtožen napada na deklico

Dr. Joliet, Ill., se poroča, da je bil tam aretiran James F. Lincoln, star 30 let, sin predsednika Lincoln Electric Co., v Clevelandu, ki je obtožen, da je 9-letno Carol Williams, hčerko 9-letnega Carol Williams, ki jo udaril s kladi na glavi in trikrat obstreljal, ker se je branila posilstva. Mladici Lincoln je oženjen in ima dva otroka, ki živijo v River Street, predmestju Chicaga. Bil je zastopnik očetove tovarne v Illinoisu.

Dekletce se nahaja v bolnišnici v Jolietu, Ill., in njeno stanje je kritično. Lincoln je sledil deklici v hišo njenih staršev, ki je bežala pred njim in tam postal, dokler ni prišel šerif, ki ga je aretiral in odvedel v zapor.

Obe obtoženca se je nahajal v New Yorku, ko je zvečer prišel z letalom odpotoval v Japonijo. Njegova mati se nahaja v New Yorku. V tej zveži se omenja, da je bil mladi Lincoln pred več leti obtožen nesreči, v kateri je bila prebita njegova lobanja.

Stimson odkril vojne načrte proti Japoncem, predno so oni napadli

Zed. države so se 28. novembra 1941
odločile za vojno, ako bi japonske
sile invadirale južnovzhodno Azijo

WASHINGTON, 21. marca. — Pokojni predsednik Roosevelt in člani njegovega vojnega kabineta so sklenili deset dni pred napadom na Pearl Harbor, da morajo Zed. države stopiti v boj proti Japoncem, ako bo slednja invadirala Siam, oziroma južnozahodno Azijo, ker s tem bi bili britski, holandski in ameriški interesi na Pacifiku direktno ogroženi.

Tozadevni sklep je bil nastavljen na seji v Beli hiši 28. novembra 1941, kakor razvidno iz poročila, katerega je predložil posebni komisiji obeh zbornic kongres, ki preiskuje napad na Pearl Harbor, bivši vojni tajnik Henry L. Stimson.

Zed. države so se želele
izogniti vlogi napadalca

Poročilo, katerega je sestavil Stimson na podlagi zapiskov v svojem dnevniku, pravi, da je v vojni kabinet 25. novembra odločil, da naj odgovornost za vojno, ako do iste pride, pade na rame Japonske. Vprašanje je bilo, pravi Stimson, kako bi se Japonsko spravilo v položaj, da bi izstrelila prvi strel, ne da bi s tem preveč ogrožala Zed. države.

Kabinet je odločil proti čakalnju s prekrizanimi rokami, kakor tudi proti temu, da bi se brez svarila izvršil napad na proti jugu prodirajoče japonske sile.

Ameriška reakcija hoče z atomsko bombo strahovati svet, pravi sovjetski list

LONDON, 21. marca. — Moskovski radio je včeraj objavil članek v sovjetski reviji "Novi čas", v katerem je rečeno, da reakcionarne in imperialistične sile v Ameriki skušajo upostaviti "atomska diktatura" nad svetom.

Omenjeni članek predstavlja najostrejši in najbolj detajlirani napad na ameriški program glade atomske energije, ki je do danes izšel v katerem sovjetskem listu.

Namen eksperimentov, ki jih bodo Zed. države napravile na Pacifiku, pravi sovjetska revija, je ustvariti strah pred novim orožjem, in reakcionarni elementi računajo, da bo ta strah služil njihovim imperialističnim ciljem.

(Ameriški vojaški krogi v Washingtonu so takoj izjavili, da je obtožba neutemeljena. Neki predstavnik armadnih in mornaričnih sil, ki bodo vodile eksperimente, je rekel, da je njihov edini namen, dobiti nove znanstvene podatke).

"Reakcionar ni zdingostični tisk," pravi sovjetska revija, govori o potrebi izrabljenja obstoječega položaja za upostavitve novega atomskega imperijalizma, oziroma atomske diktature.

Članek zaključuje, da si niti najbujnejša domišljija ne more predstavljati, da takji cilji spadajo v okvir programa za kontrolno atomske energije, katerega je odobrila organizacija Združenih narodov.

V tej deželi takrat ni bilo znano, da je druga japonska sila tedaj že bila na poti proti Pearl Harborju.

Stimson obsodil malomarnost
poveljnika v Pearl Harborju

Stimson, ki je 78 let star in boleden, je poslal svoje poročilo, da mu ni bilo treba osebno pričati pred preiskovalno komisijo.

V tem poročilu med drugim izjavlja, da je bil generalni major Walter C. Short, kriv skoro "neverjetnega nepojmovanja svojih dolžnosti" kot poveljnik ameriških armadnih sil v Pearl Harborju ob času japonskega napada.

Gen. Short bi bil moral biti pripravljen na napad, pravi Stimson, ne glede na nekatere napake, ki so bile storjene v Washingtonu, tudi ako bi ne bil prejel svarila, ki pa mu je bilo pravočasno poslano.

Debata o atomski špijonaži v kanadskem parlamentu

OTTAWA, 21. marca. — Kanadski premier MacKenzie King je včeraj podal parlamentu poročilo o atomski špijonaži ter med drugim izjavil, da je Rusija organizirala "peto kolono" na kanadskem ozemlju. King pa je dostavil, da ne veruje, da se je to zgodilo z vednostjo Stalina in da nihče na odgovornem mestu ne bi priporočal preloma diplomatskih odnosov z Rusijo.

V debati, ki je sledila, je poslanec Solon Low, ki zastopa stranko socialnega kredita, rekel, da stoji administracija premierja Kinga obtožena kot kriminalno malomarna, in da je kot posledica malomarnosti danes na odgovornih vladnih mestih vse polno komunističnih simpatičarjev in članov komunistične stranke.

Starše pevec pri Mladinskem pevskem zboru SDD na Waterloo Rd. se opozarja, da gotovo pošljejo otroke na vaje za spevoigr "Vesna" v soboto popoldne. Spevoigra bo podana v nedeljo 7. aprila.

MLAD. ZBOR SDD

Starše pevec pri Mladinskem pevskem zboru SDD na Waterloo Rd. se opozarja, da gotovo pošljejo otroke na vaje za spevoigr "Vesna" v soboto popoldne. Spevoigra bo podana v nedeljo 7. aprila.

REDNA SEJA

Nocoj ob 7:30 uri se vrši redna mesečna seja društva Zavedni sosedje, št. 158 SNPJ v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Članstvo je vabljenno, da se udeleži polnoštevno.

185 OSEB UBITIH V VELIKI ŽELEZNIŠKI NESREČI V BRAZILJI

RIO DE JANEIRO, 20. marca. — V bližini Aracaju, prestolnice province Sergipe, je padel s proge potniški vlak, čigar vozovi so se prevrnili po strmih bregu, pri čemur je bilo ubitih 185 oseb, več sto pa jih je došlo poškodbe.

Strojevodja ponesrečenega vlaka je zbežal s potniškega. Ob lastim je povedal, da so ga razjarjeni potniki po nesreči hoteli linčati.

Pozorišče nezgode, ki je ena največjih v zgodovini Brazilije, se nahaja nedaleč od atlantske obale 1,350 milj severno od Rio de Janeiro.

Anglija odredila razpust zamejne poljske armade

LONDON, 21. marca. — Zunanji minister Ernest Bevin je včeraj izjavil, da bo Anglija razpustila zamejno poljsko armado, sestojčo iz 200,000 mož na kopnem, na morju in v zraku, čim bo to mogoče. Njegova izjava, ki je bila razdeljena med poljske oborožene sile v Italiji, Nemčiji, Britaniji in na Srednjem vzhodu, jih poziva, da se brez odlašanja vrnejo v svojo domovino.

Bevin je svoji izjavi dodal izjavo poljske vlade, v kateri se podaja zagotovilo, da ne bodo podvzeti nikakršni kazniški koraki, z izjemo specifičnih slučajev, vključivši one, ki so služili v nemških oboroženih silah ali ki so krivi veleizdajstva.

Na tisoče Poljakov v inozemstvu se je doslej protivilo povratku domov, dokler se jim ne da zagotovilo, da se proti njim ne bodo izvajale represalije radi njihovega političnega prepričanja.

Sovjetska unija je 16. februarja na podlagi informacij, katere je zbrala Jugoslavija, predložila varnostnemu svetu Združenih narodov spomenico, v kateri se je navzočnost poljskih čet v severni Italiji označila kot nevarnost za mir in red na italijansko-jugoslovanski meji.

Samo v Italiji se nahaja 120,000 Poljakov, ki se nahajajo pod poveljstvom gen. Andersa, ki je fanatičen nasprotnik poljske vlade v Varšavi.

Koristen mraz

V noči od srede na četrtek je bil precej občuten mraz v severovzhodnem delu države Ohio, o katerem farmerji trdijo, da je mnogo koristil sadnemu drevju, ker ga je na ta način zadržal od preranega razvitja in poznejše pozebe. Vsled tega pričakujejo, da bo sadje letos bogato obrodilo.

ZA OTROŠKO BOLNICO V SLOVENIJI

Mrs. J. Birtich, 17005 Waterloo Rd., je darovala \$25 za otroško bolnico v Sloveniji. Poklonila je ta velikodušni dar v trazen spomin na bratrance, profesorja Mesesnela v Ljubljani, ki je bil na tako zverinski način umorjen od domačih izdajalcev na Turjaku baš pred osvoboditvijo Slovenije. Hvala ji lepa; da bi imela mnogo spomnalcev.

ZA DELO NA FARMI SNPJ

Odbor farme SNPJ prosi one, ki želijo pomagati pri obrezovanju dreves, da se zgledajo na prostoru v soboto ali nedeljo.

La Guardia je novi načelnik mednarod. reliefne organizacije

Kratke vesti

TRUMAN ZA RACIONIRANJE ŽIVEŽA, AKO BO TREBA

WASHINGTON, 21. marca. — Predsednik Truman je danes izjavil, da je za to, da se zopet uvede prodaja živeža na odmerke, ako bi bilo potrebno, da pa upa, da do tega ne bo prišlo.

PARADIŽNIKI IZ ŠPANIJE POVZROČILI RABUKO

OSLO, Norveška, 21. marca. — Ko je dospela ladja z 230 tonami paradiznikov, pristaniški delavci tovora niso hoteli izločiti, ker je došel iz Španije. Potem pa je prišlo v luko dva tisoč žensk, ki so stvorile človeško verigo in paradiznike izločile. To je bila prva pošiljatev paradiznikov, ki je dospela na Norveško po petih letih.

JAPONCI BODO IMELI DOSTOP K PROCESOM

TOKI, 21. marca. — Danes je bilo naznanjeno, da bo za japonske civiliste na razpolago 2,000 sedežev na balkonu, ko se bodo vršili procesi proti vodilnim japonskim politikom in vojaškim voditeljem, ki so obtoženi kot vojni kriminalci.

RACIJSKA DOBA ZA ZGANJE PODALJŠANA

COLUMBUS, 21. marca. — Prihodnja racijska doba za žganje, ki se prične v ponedeljek, bo trajala do 13. aprila. Podaljšana je z dveh na tri tedne, ker so distilerije znižale pošiljatev državnemu žganjskemu monopolu.

WINSTON CHURCHILL ODPOTOVAL DOMOV

NEW YORK, 21. marca. — Winston Churchill je danes po dvomesečnih "počitnicah" v Združenih državah, odpotoval nazaj v Anglijo na krovu parnika "Queen Mary."

ZOPET DOMA

Po dolgem času v bolnišnici, se je vrnil na svoj dom Joseph Sustaršič, 978 E. 78 St., kjer se sedaj nahaja pod domačo bolniško oskrbo. Obenem se prav lepo zahvaljuje vsem za obiske v bolnišnici in tudi za kartice in darila. Priporoča se za obiske na domu, mi mu pa želimo skorajšnje popolno okrevanje.

Smrtna kosa MARTIN SKEDEL

Umrl je Martin Skedel, 5901 Prosser Ave., star 64 let. Doma je bil iz St. Jerneja na Dolenjskem, kjer zapuščica žena in tri hčere. Tukaj je bival 34 let. Pogreb se bo vršil v ponedeljek zjutraj iz Zakrjškovega pokopnega zavoda v cerkev sv. Vida in nato na Calvary pokopališče.

Glasbena matica priredi

KONCERT

v nedeljo, 31. marca
v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

Pričetek ob 7. uri zvečer

Bo nasledil Lehmanu kot vodja UNRRE; njegovo imenovanje bo sigurno potrjeno

ATLANTIC CITY, 21. marca. — Bivši new-yorški župan Fiorello La Guardia je bil danes od centralnega odbora UNRRE, ki zboruje v tem mestu, imenovan za načelnika Reliefne in rehabilitacijske administracije Združenih narodov.

La Guardia, ki bo nasledil bivšemu new-yorskemu guvernerju Herbertu H. Lehmanu, je bil nominiran na seji polnega sveta UNRRE od Lehmana samega, in s sigurnostjo se smatra, da bo njegova nominacija potrjena.

Glasovanje se bo vršilo šele proti koncu konference, o kateri se sodi, da bo trajala še teden dni.

Uprava za vojno paroplovbo je danes poročala, da so ameriške ladje, ki so dospele v Odeso, da natovorijo zaloge žita, ki ga je Rusija obljubila Franciji, morale odpluti prazne od tam, toda francoski delegati o tem poročilu niso hoteli podati nobenega komentarja.

Zastopnik urada za vojno paroplovbo v Washingtonu je izjavil, da se je njihov zastopnik sporočilo da je žito na razpolago.

Zed. države so nedavno ponudile devet parnikov, ki naj bi pripeljali žito v Francijo, potem ko je Rusija naznanila, da je pripravljena prodati Franciji 500,000 tonov pšenice in rži, ako se preskrbi transportacija.

Nacijec priznal usmrčenje dveh milijonov oseb

BERLIN, 21. marca. — Rudolf Hoess, star 46 let, nekdanji komandant zloglasnega suženjskega taborišča v Oswiecimu na južnem Poljskem, ki je bil aretiran 8. marca, je glasom britskih oblasti podpisal izpoved, v kateri je priznal, da je med junijem in julijem na povelje Heinricha Himmlerja dal zadusiti s plinom dva milijona oseb.

Hoess, za katerim se je vršil lov, odkar se je sesula Nemčija, je izpoved podpisal 16. marca. Dalje je izpovedal, da je pozneje dal usmrtiti na sličen način še nadaljna dva milijona oseb.

Poljske oblasti sodijo, da je bilo v Oswiecimu vsega skupaj umorjenih pet milijonov oseb, od katerih je bila polovica Židov.

Hoess, ki je brez dvoma največji morilec v zgodovini, je v izpovedi izjavil, da je dal troje kmetskih domov v bližini taborišča spremeniti v morilnice s plinom, pozneje pa so bile zgrajene enake naprave trajnejšega kalibra.

Po zadušenju žrtev s plinom, se je njih trupla sezgalo in interniranci so bili primorani zdrobiti kosti z lesenimi koli. Kar je ostalo, je bilo vrženo v reko Vislo.

PEVSKI ZBOR "JADRAN"

V nedeljo ob 3. uri popoldne se vrši seja pevskega zbora Jadran v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. Članstvo je prošeno, da se udeleži polnoštevno.

Novi grobovi

FRANK OSREDKAR

Šnoči je preminil Frank Osredkar, star 80 let. Doma je bil iz vasi Kamnik na Gorenjskem, odkoder je prišel v Ameriko leta 1903. Tukaj zapuščica tri hčere: Mrs. Millie Matola, Mrs. Mary Iverson in Mrs. Sophie Laurich, ter sina Henrya. Njegova soproga Marija je umrla leta 1929. Bil je član in ustanovitelj društva Slovencev, št. 1 SDZ ter član društva št. 22 HBZ. Pogreb se bo vršil v ponedeljek zjutraj iz hiše žalosti 1900 Abbey Ave., v cerkev Our Lady of Perpetual Help na Neff Rd. in nato na Calvary pokopališče. Pogreb oskrbuje pogrebni zavod August F. Svetek.

MARY BURJA

Včeraj popoldne je preminila na svojem domu Mary Burja, rojena Grosman, stara 50 let. Stanovala je na 1149 E. 172 St., ter je bila vdova. Njen mož Joseph je umrl februarja meseca lanskega leta. Pokojnica je bila doma iz Ljubljane, kjer zapuščica več sorodnikov. V Ameriki je bivala 31 let in je bila članica društva Mir, št. 142 SNPJ. Tukaj zapuščica dva sinova Franka in Josepha, v La Salle, Ill., pa sestri Mrs. Anna Drgan, in več sorodnikov. Truplo bo položeno na mrtvaški oder v soboto ob 2. uri popoldne. Pogreb se bo vršil v ponedeljek ob 8:45 uri zjutraj iz Josip Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 458 E. 152 St., v cerkev Marije Vnebovzete ob 9:30 uri in nato na Calvary pokopališče.

Živilski izgredi v Hamburgu; ženske ropajo javne lokale

HAMBURG, 21. marca. — V tem mestu so izbruhnili živilski izgredi, katere vodijo ženske. Britska vojaška policija je podvzela korake za namonom, da jih obdrži pod kontrolo. Nemiri, ki so se začeli predvčerajšnjim, se snoči še niso poglobili.

Vrto je bilo v mnogo trgovin in tovornih vagonov, in v več primerih so napadale skupine vodile ženske.

Ko je že pred nekaj tedni postal očitno, da se morajo živilski odmerki znižati, so britske okupacijske oblasti postale pozorne na položaj v mestu.

Pričakovani nemiri so se začeli, ko je skupina okrog 150 žensk s tržnimi košarami v rokah poskusilo vdreti v neko pekarijo. Policija je množico razgnala in aretirala nekoga možkega. Slični izbruhi so se potem začeli pojavljati širom mesta. Zvečer je okrog 200 žensk vdrlo na kolodvor v predmestju Tiefsack in izropalo vagon, v katerih se je nahajal živež.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE
 HENDERSON 5311-12 CLEVELAND 3, OHIO
 Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town: (Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):	
For One Year—(Za celo leto)	\$7.00
For Half Year—(Za pol leta)	4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece)	2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico: (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):	
For One Year—(Za celo leto)	\$8.00
For Half Year—(Za pol leta)	4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece)	2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries: (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):	
For One Year—(Za celo leto)	\$9.00
For Half Year—(Za pol leta)	5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March, 1879.

104

ZAKAJ JE V TRSTU BREZPOSELNOST

Pod tem naslovom je "Slovenski poročevalec" z dne 14. decembra t. l. objavil poročilo iz Trsta, ki se glasi:

Po poletni splošni stavki v Trstu, se je pokazala velika brezposelnost delavstva različnih strok. V zvezi s stavko se je pokazala nujnost rešitve mnogih gospodarskih vprašanj, v prvi vrsti obnove industrije.

Naše gospodarstvo v sedanjem stanju ne more zaposliti toliko delavcev, kakor bi jih moglo in moralo, vendar je žalostna ugotovitev, da imamo mnogo možnosti za delo, da pa je mnogo nezaposlenih delavcev in imamo zastoj v industriji. Jasno je, da se v tem primeru moramo vprašati, zakaj je tako.

Finančna sredstva in krediti so neaktivni. Kapital ni zbran in se ne daje na razpolago v sklad za obnovo. Razumljivo je, da je vprašanje obnove v prvi vrsti odvisno od kreditov, ki jih mora dati država. Države pri nas ni, a odgovorna upravna oblast se ne zanima za rešitev vprašanj trajne vrednosti. Zavezniška vojaška uprava ne kaže nikakega zanimanja za smotno delo, ker je ne skrbi bodočnost naših krajev. Neopravičljivo pa je dejstvo, da ovira naše ljudstvo pri tem kar hoče samo ustvariti s svojimi močmi. Zavezniška vojaška uprava bi morala biti pri nas tista sila, ki podpira ljudsko oblast, katero je našla v deželi, ne pa da jo ovira in potem izjavlja, da ne posluje zadovoljivo. Nazadnje je ljudski oblasti odvzela vso upravno oblast. Pod takšnimi pogoji, kakor so sedaj, ni možna brez sodelovanja ljudske oblasti obnova, brez obnove ni trajnega zboljšanja položaja delovnega ljudstva, brez obnove ni mogoče rešiti brezposelnosti in dati kruha tudi revnejšim slojem industrijskega mesta, kakor je Trst.

Tudi na zasebnem področju gospodarstva je stanje isto. Tudi na zasebnem področju gospodarstva bi se moral mobilizirati kapital, ki ga lahko uporabimo pri javnih delih, a zavezniška vojaška uprava ne kaže nobene odločnosti v javnem življenju in poleg tega še ovira edino oblast, ki jo ljudstvo terjaja. Ne daje nobene podpore ustanavljanju zadrug, še manj pa podpira že ustanovljene zadruge.

Med zavezniško vojaško upravo in ljudskimi oblastmi je danes toliko sporov, da ni niti enega področja, kjer bi ne našli nasprotij. Dokler je imelo ljudstvo oblast, se je obnavljalo kljub povojnim razmeram, danes se ne obnavlja več, dela ni, ljudstvo si pa zaradi tega ne more kupiti ničesar. Če bi se obnavljalo, bi delavci zaslužili in bi se dvignila tudi trgovina.

Naše zadruge ne morejo uspevati, ker ni urejena kreditna služba. Obnovitvene zadruge so sicer ustanovljene, a ne delajo zaradi pomanjkanja kapitala. K posojilom se ne more prisiliti zasebni kapital, ker dolgotrajna posojila lahko daje samo država ali pa zelo močne banke. Države ni, močne banke ne upajo posojati denarja zaradi nestalne uprave, ljudstvo pa je v tej vojni vse izgubilo in ne more jamčiti za izposojeno vsoto niti plačevati obresti. Zato ljudstvo v Komnu, Stanjelu, Rihemberku in drugod, kjer je okupator požgal skoraj vse hiše, trpi zaradi mraza in hira zaradi bolezni. Stanuje, kjer more, po bližnjih vaseh in zasilno popravljenih hišah, in trpi večje pomanjkanje kakor v času borbe.

Promet z Italijo je obnovljen, prometu s pasom B zavezniška vojaška uprava ne pripisuje nobene važnosti, čeprav pas A in B predstavljata celoto Julijske krajine. Opažujemo hiter razvoj prometa v pasu B, toda to nam je razumljivo, če pomislimo, da podpira oblast v pasu B ljudske koristi.

Obnova industrijskih objektov v Trstu in Tržiču je najvažnejše vprašanje. Ljudstvo zahteva obnove tovarn in ladjedelnic. Ob splošni poletni stavki je višji častnik za civilne zadeve gospod polkovnik Bowman izjavil, da se težka industrija v Trstu ne bo nikoli več obnovila, a delavci naj si poiščejo drugo zaposlitev. Primer doslednega izvajanja tega načela je poziv, ki ga je pred nekaj dnevi izdala zavezniška vojaška uprava, v katerem je pozvala vse kovinske delavce, naj obiskujejo tečaj za zidarske mojstre, češ, da je preveč kovinskih delavcev.

To pomeni za izurjene ladjedelniške strokovnjake, da naj gredo inženirji in tehniki za uradnike gradbenih pod-

jetij, delavci pa za zidarje. To bi imelo za posledico, da bi bili zidarji čez nekaj let zopet brez dela, industrija pa bi ostala neobnovljena.

Zahteva ljudstva pa je, naj se industrija obrzdi in se obnova zares enkrat prične.

Podobno postopanje opazamo v Italiji. Italiji bo zaradi njenega sodelovanja na strani napadalcev odvzeta vsa težka industrija, naše ljudstvo pa se je borilo proti fašizmu na strani zaveznikov.

Mi pa smo se borili skupno s zavezniki v sklepu jugoslovanske vojske že pred 8. septembrom, takoj po 8. septembru pa smo ukiniteli vse meje, ki jih je postavil italijanski imperializem. Če italijanska vlada pripravlja ukrepe za "izvoz" svojih delavcev v inozemstvo, to nikakor ne more doleteti nas, pa naj bi se izvršili kakršnikoli ukrepi zavezniške vojaške uprave, ki bi nas vodili k temu. Mi bomo ostali doma, obnavljali bomo tudi našo industrijo in ne samo domov. Delali bomo doma in gradili svojo ljudsko državo.

Kandidati, predlagani v Dom narodov

Pod zgornjim naslovom je bil dne 27. septembra 1945 priobčen v "Ljudski pravici" opis treh kandidatov, ki so bili predlagani v Dom narodov. Z opisom so bile objavljene tudi slike kandidatov, ki so bili največji živeči pesnik, Oton Župančič, dr. Aleš Bebler, rodom iz Idrije in podpolkovnik Dušan Svaradule. Slednji ima tukaj v Clevelandu dobro poznanega strica Louis Curka, bivajočega na 3852 E. 112 St., in teto Mrs. Jennie Mezgec, bivajočo na 10409 Reno Ave., ki sta brat in sestra Dušanove pokojne matere, ki je umrla leta 1918, ko mu je bilo komaj šest mesecev.

Podpolkovnik Dušan Svaradule je bil rojen v Hrpeljah-Kozine, po prerani smrti matere, je bil vzgojen pri stari materi Katarini Curk, ki je danes okrog 84 let stara, in še vedno živi v Rakitni pri Postojni. Njegov oče Karl Svava pa živi v Novem mestu na Dolenjskem.

Tu sledi ponatis opisa iz "Ljudske pravice":

Oton Župančič je naš največji živeči pesnik, mojster slovenske besede, ki jo je v svojih pesmih za Prešernom najvišje povzdignil. Veliko kulturno delo za slovenski narod je izvršil tudi s svojim prevajanjem najboljših del slovenske literature in kot upravnik Narodnega gledališča v Ljubljani. Ko so fašisti pregazili našo domovino, je pred slovensko javnost postavil vprašanje: "Veš poet svoj dolg?" In v pesmi, ki jo je v jeseni 1941 leta priobčil "Slovenski poročevalec", je zaklical:

*"Pojte za meno,
 silen ženinom hrup:
 'Uboga gmajna, le vkup, le vkup,
 le vkup, ohoj! ...'
 V mrak in mrak tulimo,
 da se pretulimo skozi to izmo."*

Ko so se po vseh slovenskih hrihkih rodili partizanski odredi, je ostal sicer v Ljubljani, a njegovo srce je ves čas spremljalo slovenske borbe za svobodo in za naše štiri mejnike: "Celovec, Maribor, Gorica in Trst" Pod psevdonomim dr. Anton Plesnik je pošiljal svoje pesmi na partizansko ozemlje, kjer so jih partizani z navdušenjem prebiral in ob njih še bolj krepili svojo borbenost. Letos maja je v imenu odrešene Ljubljane pozdravil osvoboditelje in člane Narodne vlade Slovenije. Sedaj je član Glavnega odbora OF.

Dr. Aleš Bebler je po rodu iz Idrije. Ze kot študent se je začel boriti za osnovne pravice delovnega ljudstva v Jugoslaviji in med našimi izseljenci v Belgiji ter Franciji, kjer je študiral in dokončal pravo. Bil je ves čas aktivni bорец za demokratske pravice delavskega razreda in vsega delovnega ljudstva. Reakcionarni jugoslovanski režimi so ga zaradi tega stalno preganjali doma in v tujini. Kot dosleden protifašist je odšel v Španijo, kjer je fašizem začel svojo oboroženo borbo proti svobodoljubnemu človeštvu. Tu se je kot namestnik politkomisarja XV. internacionalne brigade boril proti fašistom in bil

ranjen. Vrnil se je v domovino ter nadaljeval svoje protifašistično delo.

Ob okupaciji Jugoslavije je bil med ustanovitelji Osvobodilne fronte in se je takoj posvetil organizaciji slovenskih partizanskih odredov.

V začetku je bil načelnik in potem namestnik komandanta glavnega štaba Slovenije. Pomladi 1942 leta je postal politkomisar 3. grupe odredov, ki je kmalu nato ustvarila prvo slovensko osvobodeno ozemlje na Dolenjskem in Notranjskem. Po velikih roški ofenzivi je organiziral Gubčovo brigado in potem kot politični delavec odšel na Primorsko. Tam je bil leto dni poverjenik IOOF, tajnik pokrajinskega odbora OF in pozneje tajnik PNOO za Primorsko. Kot organizator osvobodilnega gibanja je delal tudi po Gorenjski in Štajerski. V jeseni 1944 leta je postal glavni urednik "Ljudske pravice", kar je ostal do popolne osvoboditve Slovenije, ki je postal minister za finance v Narodni vladi Slovenije. Tovariš Bebler je polkovnik JA, član SNOS-a, AVNOJ-a in izvršnega odbora OF. Sedaj je v Londonu kot glavni tajnik jugoslovanske delegacije na mirovni konferenci.

Podpolkovnik Dušan Svaradule je bil aktivni narednik v bivši jugoslovanski mornarici. Ko se je v jeseni 1941 leta vrnil iz italijanskega vojnega ujetništva v Novo mesto, se je takoj vključil v Osvobodilno fronto. V začetku januarja 1942 leta je odšel k partizanom, kjer je kmalu postal komandir čete, komandant bataljona in poleti 1942 leta komandant Krškega odreda. Na jesen je bil imenovan za komandanta bataljona v Cankarjevi brigadi in naslednjega leta za komandanta brigade. Julija 1943 leta je bil pri napadu na Žužemberk teško ranjen, a je že po nekaj tednih okreval. Po kapitulaciji Italije je postal komandant Prešernove brigade in izbojeval eno največjih partizanskih zmag, uničenje belogardističnih izdajalcev v gradu Turjaku. Po tej zmagi je s Prešernovo brigado krenil na Gorenjsko, kjer je s svojo brigado dosegel več velikih uspehov. Zaradi svoje vojaške spretnosti je postal komandant XXXI. divizije v IX. korpusu in bil imenovan za podpolkovnika. V jeseni 1944 leta je bil premeščen za komandanta podoficirske šole pri GSS in marca 1945 za komandanta baze GSS v Dalmaciji. Sedaj je komandant mesta v Mariboru. Med vsemi vojniki in oficirji je močno priljubljen zaradi svoje borbenosti in tovarištva.

Vsak en dolar! Clevelandski Slovenci bi morali nabrati eno tretjino določene vsote za otroško bolnico v Sloveniji! Če se bo zavedal vsak Slovenec in Slovenka z pokolonom enega dolarja, pa se bo stvar uresničila! Tudi v uradu "Enakopravnosti" se sprejemajo doneski.

PISMA IZ STAREGA KRAJA

Pisma iz domovine izpričujejo svobodo

Mr. Frank Ban, bivajoč na 1702 Belle Terra Ave., Niles, Ohio, ter dobro poznan tudi v Clevelandu, je te dni prejel pismo od znanca Ivana Novšaka iz Škocjana na Dolenjskem, ki jasno obrazloži pod kakimi razmerami se je narod na Dolenjskem boril za svojo osvoboditev izpod sovražne okupacije.

Pismo je sledeče vsebine:
 "Škocjan, 6. jan. 1946.

"Dragi Frank!
 "Tvoje pismo, pisano na obično Škocjan, prejel. Lepa Ti hvala. Pismo je sicer dolgo hodilo, pa vendar je prišlo na svoje mesto. Veseli nas vse, da se kot naš rojak za nas zanimaš, se na nas spominjaš in se zaveš, koliko hudega smo morali pretrpeti v tej vojni. Vsa gorja Ti sicer ne morem popisati, ker je preveč. Nekaj Ti bom pa opisal, da boš vsaj malo vedel, kako je bilo pri nas.

"Leta 1941, ko so Nemci vso Slovenijo zasedli, je bilo ljudstvo dokaj mirno, dokler niso Nemci pričeli izvajati svoj grozovit teror nad prebivalstvom. Tudi v Škocjanu so bili nekak časa, potem so se pa umaknili in napravili mejo na ono stran Jernanvrha, tako da je Andrej Kocjan še spadal sem, Bučka pa že pod Nemčijo. Seveda, mi pa vsi pod Italijo. Nemci so vse prebivalce do Save preselili v Nemčijo v koncentracijske lagerje, kjer so stradali in morali delati kot sužnji. Veliko priseljencev je v Nemčiji umrlo. Na primer, z Bučke Kapler in vsa njegova družina. Veliko ljudi, ki niso hoteli biti preseljeni, posebno mladi moški in ženske, so zbežali v gozdove in se organizirali kot bojevniki partizani ter nudili odpor okupatorjem bodisi Nemcem ali Italijanom.

"Okupatorji so pa naše ljudi, kateri so bili največ od domačinov ovdaj, zapirali, streljali, mučili in v ujetništvo pošiljali. Ko sta pa okupatorja, Nemeč in Italijan videla, da jima delajo partizani velike težave, ker so vsa prometna sredstva uničevali, da nista mogla nič več svojih čet na določena mesta hitro pošiljati, sta dobila, posebno Italijan, nekaj somišljenikov naših ljudi in organizirali so proti-vojsko iz domačih ljudi, katere so prvotno nazivali "legiste". To vojsko je oborožila Italija in so šli v boj proti lastnemu narodu. To je bilo nekaj, kar zgodovina ne pomni: oče proti sinu, sin proti očetu, brat proti bratu, vse navskriž se je streljalo.

"Seveda, "legistom" je tudi italijanska vojska pomagala. Kateroga so količkaj osumili, ali pa da je bil ovdaj, seveda od domačinov, je bil nasprotnik, ta je bil ustreljen ali pa v ujetništvo odpeljan.

"Leta 1943 so bili iz Škocjana v italijansko ujetništvo na otok Rab odpeljani: Zupet Lojze, Zupet Pavel, Plainšek Karl, Novšak Ivan, moj sin, Zalokar Leopold, sin Robzelove Mici in še več drugih iz Vinice, Dobruške vasi, Osreč in še iz drugih vasi. Kateri se ni javil, da gre v njihovo vojsko, je bil nasprotnik in so ga imeli na sumu za partizana.

"Te dve vojski, "legisti" in "partizani", ste si bili vsled nahujskanja gotovih ljudi tako nasprotni, da so se vršili vedno napadi. Kjer so se ustanovili "legisti", so jih napadli partizani; kjer so se ustanovili partizani, so jih napadli legisti.

"Škocjan je bil ves v bunkerjih, na sredi trga in v okolici ter z bodečo žico opleten, ker so se bali legisti, ki so bili v Škocjanu, da jih napadejo partizani. Večkrat je bila zamena, da so bili v Škocjanu legisti, dru-

gič pa spet partizani. Tako se je godilo po Dolenjskem.

"Ko so prišli, oziroma, kamor so prišli partizani po odgonu legistov, so partizani vse bunkerje in poslopja, katera so bila v obrambo legistov preurejena, uničili. Tudi v Škocjanu na Telčah in na Zameškem, so šole uničili, ker so bile od legistov in Italijanov za njihovo obrambo preurejene.

"Po kapitulaciji Italije, so se stavili legisti Nemcem v pomoč za uničevanje lastnega naroda in so jih zopet Nemci oborožili, oblekli v posebno uniformo in jih imenovali "domobranci" in še bolj podžigali sovraštvo.

"Po odhodu Italijanov, so prišli k nam Nemci. Ti in domobranci so potem naše ljudi brez povoda streljali in jih odganjali na prisilna dela in v nemško ujetništvo. Vsi dela sposobni ljudje, moški in ženske, so morali na delo za obrambo bunkerjev delati in jarke kopati. Na travniku pri Staroškem mlinu ob poti, ki pelje v Starovas, Grmovlje, Hudenje, Dobruška vas, Tomaževas, je bilo vse prekopano in napravljene obrambne postojanke. Nas je bilo strah, kaj bo, če se bo rabilo. Pa k sreči se ni rabilo, se je vojna prej končala.

"Nemci so neusmiljeno z nami delali. V Starivasi so Hostarjca, Trbanca in Antona Lindiča ustrelili; Kralj Franca in Trkaja pa odpeljali v ujetništvo. Oba sta se vrnila. Trkaj je poselem doma umrl. Tvoje obe polsestre ste še žive. GLOBEVNIK je bil večkrat zaprt, sedaj je doma. Sin Ivan je bil v Italiji konfiniran. Ban Bocjan je še zdrav. Hči od Janeza Ruparja, Johana, so tudi domobranci ustrelili in brata Franca in Jožeta iz Goriskevasi. Janez Rupar je pa še živ in zdrav.

"Seveda je še veliko za popisati, pa Ti ne morem vsega. Za sedaj sem Ti dal vsaj malo v vednost. Sedaj živimo vsaj v miru, čeprav malo v pomanjkanju, pa bo že bolje. Andrejčičeva gospa, vdova, še živi. Je v omanjkanju. Če je njen sin kje v bližini Tebe, sporoči mu, da ga jaz prosim, naj ji kaj pošlje, če mu je mogoče.

"Jaz sam sem tudi veliko hulega prestal. Določeno sem bil od domobrancev za talca, da me ustrelijo, pa vendar niso izvršili. Sin je pa bil, kakor sem že omenil, v italijanskem in nemškem ujetništvu v Dachau.

"Sprejmite vsi znanci, posebno pa Ti in Tvoja družina lepe pozdrave od
 "Novšak Ivana".

K pismu je Mr. Ban priložil tudi sledeči dopis v odgovor nim, ki danes v Ameriki zagovarjajo tiste, ki so trpinčali naš narod.

Niles, O. — Pri obravnavi, naj si bo velika ali majhna, se sodniki opirajo na priče, ne na zagovornika. Tako bi se morali

Zadnja preizkušnja na Scorsby stroju, kakoršne rabi ameriška mornarica kot "invasion gyro-compass". Mlada ženska dela zaznamke pod namišljenimi morskimi okoliščinami.

Zdrav narod posebno na, potrebuje najboljša in da bo ostal čvrst za odpor proti fašizmu. Prihaja prinos v sklad čisto prave v Sloveniji je za njegovo membra. Prispevanje za uradu "Enakopravnosti" ki oddaste vaš dopis!

tudi mi ameriški Slovenci nati in upoštevati števila sma, ki prihajajo iz domovine pa po zagovorniku belogardistov, Jaka Debevcu in njegove skupine.

On ne zagovarja pete zapovedi, ki pravi: Ne ubij "A. D." zagovarja samo belogardiste, domobranci in branice, ki so pomagali Italijanom in Nemcem pobijati ljudi in jih denuncirali in znanjali okupatorju, emu drugemu.

Odločevali so kar sami ri so za ustreliti in internacijo odpeljati ali pa silno delo v Nemčijo. Koliko bilo žrtev na njih račun, v raznih lagerjih umrlo, te, dokazujejo številni dokazi.

Zalibog, da se še med Slovci najdejo taki ljudje, ki ne števaajo pravice sodbe partizanov in belogardistov siravno je neizpodbitno nico črno na belem, kje pa in to je, da je imel Bog ta in njegove partizane, belogardiste, in domobranci Titu in njegovi vojski zmago.

Številna pisma iz vseh Slovenije dokazujejo, da li belogardisti od okupator dobro plačani, to je od nov in od Nemcev, za svoji, izdajalski posel. Slovci naj bi ameriški Slovenci rali te izdajalce svojega da naj bi tukaj zbirali jim ga dali menda v zato, ker so v Sloveniji nato naše starše, brate, otroke! Nikakor ne! Določeni in belogardisti so delovali vojno za Italijane in Nemce, rej naj jih še sedaj plačuje sami in skrbijo za njih v državah.

Pri naši hiši nas je do nov SDZ in vsi damo onim glavnim odborom, so prekrizali račune, da bili belogardisti \$300 zvezne blagajne. Tisto bi se raje porabilo za članstva in Zveze.

Kaj bi se bilo zgodilo v tem kraju, če bi bili belogardisti, Nemci in Slovenci bi bili vsi uničeni koreninjeni in z njimi tudi belogardisti sami. jalecved tudi Nemci in marajo. Nekaterim silno hudo, ker so bežali v izgnanstvo.

Toda, ali ste že kdaj li, da so jih partizani nje ven spodili. Ne tega smo čitali. Je ravno res: domov jih vubijlo, torej ne vrnejo begun domov? Zato se ne vrnejo dobro vedo, da so krivi, ne vsi; toda tisti, ki so ovirajo druge, ki niso goče bojijo komunistov, ki jih ni? Torej popolnoma zen bav-bav!

Bil sem v domovini — 1926, pa nisem videl kakšnega komunistov sem zopet v domovini in zopet leta 1937, obakone mesece, toda nisem tam o kakšnem komunistov te velike laži trobi v "A. D.". Pisma, ki ljudje še sedaj prav tako ni, kakor so bili pred Se celo vlada je dala cerkve in nihče jih ovira pri izvrševanju niti ene vrste se nismo čitali, in si bode pismu. Torej, res popolno versko svobodo tudi v drugih ozirih.

Zdrav narod posebno na, potrebuje najboljša in da bo ostal čvrst za odpor proti fašizmu. Prihaja prinos v sklad čisto prave v Sloveniji je za njegovo membra. Prispevanje za uradu "Enakopravnosti" ki oddaste vaš dopis!

Slovenske duhovnike so morili

Nadškof Stepinac ni ničesar ukrenil. Da bi rešil v jasenovskem taborišču zaprte duhovnike

Ponatis iz "Slovenskega Poročevalca" z dne 30. januarja 1946.

Ob koncu meseca septembra so pripeljali v Jasenovac šest katoliških duhovnikov—Slovenec, ki so bili po izgonu iz Slove- nije na Hrvaškem, odko- der so jih ustaši poglani v taborišče tudi župnika iz Donje Stubiце, Franja Riharja.

Teh sedem duhovnikov je pre- našalo najstrašnejše taboriščne mukе. Upali so, da se bodo za- nje zavzeli višji katoliški du- hovniki, v prvi vrsti nadškof dr. Stepinac, in da bodo izpuščeni na svobodo, toda upanje teh ka- toličkih duhovnikov-jetnikov je bilo zaman.

O usodi teh duhovnikov pri- poveduje priča, ki se je popolno- ma po naključju po 13 mesecih življenja v taborišču rešila, na- slednje:

"Za časa mojega bivanja v ja- senovskem peklju, v katerega sem padel, ko mu je stal na čelu kot poveljnik katoliški duhov- nik frančiškan Filipović-Maj- storović, sem doživel toliko strahot, da jih je težko verjeti in težko opisati. Ta Filipović je bil najbolj krvoločni ustaš v Ja- senovcu. Vodil je pokolj 15,000 kmetov s Kozare, med njimi že- na in otrok, ki so bili pobiti v ju- liju in avgusta 1942. leta.

"Septembra meseca je dal ubi- ti katoliškega duhovnika Fran- ja Riharja, ki je bil župnik v Donji Stubici. Rihar je bil ubit brez obtožnice, brez obrambe in brez prič. Ko je nesrečni Rihar spoznal, kaj ga čaka, je pred od- hodom v smrt izročil vse, kar je imel pri sebi, meni, glede svojega brevirja pa mi je rekel, da naj ga izročim zagrebškemu nadškofu, ako se bom še kdaj vrnil v Zagreb, in da naj se mu v njegovem imenu zahvalim, ker se je 'zavzel za njegovo rešitev'.

"V Zagreb sem se res vrnil. Brevir pokojnega Riharja je še danes pri meni kot svet spomin,

toda prošnji pokojnika nisem ugodil, ker si v dobi NDH tega nisem upal storiti."

O usodi ostalih šest katoli- škkih duhovnikov—Slovenec je ista priča izpovedala:

"Delo teh duhovnikov na ta- boriščnem nasipu je trajalo osem dni. V tem času je najsta- rejši med njimi, Rantaša po imenu, težko zbolel ter bil pre- peljan v taboriščno ambulanco, medtem ko je ostalo petorico za- jelo veliko Maričićevo likvidira- nje v oktobru 1942. Tega dne smo videli, kako je frater Filipović v ustaški nadporočniški unifor- mi stopal na čelu spreveda 800 jetnikov, ki so jih takoj nato pobili. Na čelu spreveda je šlo pet katoliških duhovnikov, ki so zbrano molili posmrtne molitve zase in za ostale, ki so bili obso- jeni na smrt."

Po teh verodostojnih podat- kih očitvidca se je izmed sedem katoliških duhovnikov, ki so bili zaprti v jasenovskem taborišču, rešil samo eden. Ta je ostal živa priča jasenovskih strahot, na katere so bili obsojeni številni zaprti rodoljubi.

Zagrebški nadškof dr. Alojzij Stepinac ni za rešitev teh du- hovnikov ničesar ukrenil, kakor tudi ni ničesar ukrenil za rešitev na tisoče žena, otrok in starcev.

Tudi ljubljanski škof dr. Rož- man ni ničesar podzvel proti preganjanju katoliških duhov- nikov v Sloveniji.

Zakaj so ti predstavniki vi- soke duhovščine stali prekriža- nih rok takrat, ko je bilo treba reševati pred fašističnimi rablji rodoljube, med katerimi so bili številni duhovniki, nam bo po- stalo jasno, ako pogledamo v kakšnih odnosih sta bila nad- škof Stepinac in škof Rožman s fašističnimi oblastniki. To so bili odnosi dejanske solidarno- sti in medsebojne pomoči.

—(Po "Vjesniku.")

vilu porok zmanjšalo. Vendar to ne velja za vso deželo — na jugu, n. pr., kjer je bilo nastane- njenega mnogo vojaštva, je šte- vilno porok v letu 1943 še nara- ščalo. Na zapadu, kjer se je te- kom vojne razvila avijatična, ladjedelna ter vojna industrija sploh, so poroke naraščale vse- skozi do prve polovice leta 1945. Po vrnitvi velikega števila vo- jaštva iz Evrope, je število porok zopet poskočilo in to poseb- no v juliju in avgustu 1945. Po- vrnitev naših fantov iz pacifi- škega vojnega teatra je poma- gala k porastku števila porok v jesenskih mesecih pretečenega leta. Vedeti pa je treba tudi, da je ukinitve dela v raznih vojnih tovarnah imela za posledico brezposelnost mnogih delavk, ki so se potem poročile. V sploš- nem kaže pregled porastek porok v vseh geografskih prede- ljih dežele, razen na jugu, v kolikor se tiče zadnjih dveh let vojne. Pregled dalje pravi, da bodo poroke tudi letos na pre- cejšnji višini, ker se še vedno vračajo domov iz vojaške služ- be odpuščeni fantje. Polna za- poselnost ni dala še večjemu številu mladih parov priliko, da se poroče. Vendar imamo pa še eno zapreko — pomanjkanje hiš in stanovanj v večjih mestih in industrijskih krajih.

Ameriška pomoč Jugoslaviji

"New York Times" je poročal 29. januarja, da je ameriški odbor za pomoč Jugoslaviji poslal v Jugoslavijo ladjo, nato- vorjeno s hrano, obleko in zdravi- lili. Ladja je pred par dnevi od- plula iz neke luke v New Jersey-ju in bo pristala v Splitu.

Predsednik Ameriškega odbora za pomoč Jugoslaviji Zlatko Baloković je izjavil, da znaša vrednost tega tovora 173,267 dolarjev. S tem se je vrednost blaga, poslanega od ameriškega odbora v Jugoslavijo, povzpela na 1,260,540 dolarjev.

Poleg tega prevaža ta ladja v Jugoslavijo tudi tovor 61,680 funtov obleke in obutve, ki jo je zbral združeni ameriški odbor za pomoč Jugoslaviji.

Posneto iz "Slovenskega poročevalca"

TEREZA ETIENNE

JOHN KNITTEL

(Nadaljevanje)

Vse kakor bi sočustvovali z njim. Jezus! Moje srce je pre- žeto zaničevanja, neizrecnega zaničevanja do vseh teh ljudi v sodni dvorani. Zdiijo se mi ka- kor plazeči se, smrdljivi raki, ki se vesele, da so naju dobili v klešče. Porota! Porota! Lokave, hotiljive bestije, zbrane, da tra- vestirajo sodišče!"

Vstala je in se vzravnala. Iz- zivalno so se napela njena lepa prsa in pokazala je s prstom proti stropu.

"Naj me pošljejo za vse živ- ljenje na prisilno delo! Naj me prisilijo, da bom čistila umaza- na tla in odnašala njihova zo- prna vedra. Ponižajo naj me, dokler ne bom tako umazana, da me ne bodo več spoznali. To- da uničili me ne bodo. Ostala bom, kar sem!"

Von Breitenwyl jo je zamiš- ljeno gledal. S precej jasnimi besedami ji je sporočil, da bo zagovarjal Gottfrieda ne pa nje. In kako je to sprejela. "Never- jetna ženska!" je pomislil. Zme- deno je motril njeno zmečkano domačo haljo, popolno lepe obli- ke njenega telesa.

"Ko bi le hoteli povedati vso resnico! Koristilo bi mi."

"Katero resnico?"

"Pravi motiv umora. Kakšen je bil?"

Tereza ga je resno pogleda- la.

"Povedala vam ga bom, če mi daste častno besedo, da ne bo- ste svojega znanja porabili niti jutri, niti sicer."

Von Breitenwyl je za trenu- tek okleval; nato je dal besedo.

Tereza mu je pripovedovala skrivno zgodovino otroka in ka- ko ni mogla, da bi bila žena enega moža in ljubimka drugega. Pazljivo je poslušal. Ko je končala svojo izpoved, je de- jal:

"Gutenberg je poskušal že v prvem delu svoje obtožbe nekaj takega namigniti. Predsednik ga je prekinil in izjavil, da po-

reklo vašega otroka ne sme biti predmet razpravi. Takrat nisem vedel, kakšni vplivi so bili na delu. Morda dr. Schneel? Zda- ja vidim v tem jedro vse stvari. Dal sem vam svojo besedo . . . toda vprav tu bi bilo treba po- prijeti, da bi dokazali Gottfrie- dovo nedolžnost!"

"Da," je rekla, "nemara mno- go pomeni, toda ostalo bo skriv- nost. Dali ste mi svojo častno besedo."

"Pa recimo, da bi z razkrit- jem te skrivnosti lahko rešil Gottfrieda?"

"Celo takrat morate molčati!" je rekla. "Moj otrok naj ne trpi zaradi najinih pogreškov bolj, kakor je nujno."

Skoraj prestrašeno je pogle- dal von Breitenwyl Terezo. Pr-

vič v življenju se je zavedel, da ni še nikdar resnično ljubil no- bene žene. Terezino vedenje ga je spravilo iz ravnotežja. Pri- kazalo mu je sen nadzemske nežnosti, skoraj idealne čistosti, ki jo je obdajal skrivnostni dih. Njene ustnice je žejalo polju- bov, njene roke so si želele pri- jema ljubezni; njeno elastično belo meso, okroglo in trdo, rahlo odeto z jetniško bledico, ki je pričala o tako nešteti bridko- stih, je klicalo po svobodi in odrešilni moški sili. In kako ču- dovit je bil njen duh! Prežet ne žne obzirnosti za dobrobit otroka — in vendar se ni plaša- la umoriti človeka, uničiti živ- ljenje! Kako je ne bi zagovar- jal? Moral jo je zagovarjati!

(Dalje prihodnjic)

Ustanovljeno 1908

ZAVAROVALNINO VSEH VRST VAM TOČNO PRESKRBI

Haffner Insurance Agency

6106 St. Clair Ave.

Domači mali oglasnik

GOSTILNA

Mr. in Mrs. Frank Kopina
481 EAST 152nd St.
Pri nas vedno postrežemo z dobrim ZGANJEM, PIVOM IN VINOM.
Okusen prigrizek. — Prijetna družba.
Se priporočamo za naklonjenost

Frank Mihčič Cafe

7114 St. Clair Ave.
DOBRO PIVO, ZGANJE IN PRIGRIZEK
ENdicott 9359
Odprto od 6. zj. do 3.30 zj.

Rupnik Cafe

Preje Louis Seme's
6507 St. Clair Ave.
Odprto od 6. zj. do 3.30 zj.

Three Corner Cafe

1144 EAST 71st ST.
Andy Kavčnik in John Levstik, lastnika
Izvrstno pivo - vino - žganje in okusen prigrizek.
Se priporočamo

Mr. in Mrs. Joe Sustarsic

GOSTILNA
5379 St. Clair Ave.
Postrežemo z izvrstno pijačo in okrepcili

HECKER TAVERN

John Sustarsič in Frank Hribar
1194 EAST 71st ST.
ENdicott 8866
Pri nas dobite vedno dobro pivo, vino in žganje ter okusen prigrizek.
Odprto do 3.30 zj.

GAY INN

Frank in Emily Svigel
6933 ST. CLAIR AVE.
Fino pivo, vino in žganje, ter okusen prigrizek.—Za prijetno družbo obiščite nas.

VICTOR SCHNELLER & MIKE KOCJAN

1297 E. 55 St.
Serviramo najboljšo pivo, vi- no in žganje ter okusen pre- grizek. Odprto do 2:00 zj. — Se priporočamo za obisk.

CARL'S CAFE

1301 E. 54th St.
Ples in domača zabava vsak petek, soboto in nedeljo
Se priporočamo za obisk
Mr. & Mrs. Matt Paliska
Mr. & Mrs. Frank Bubnič

FRENCHY'S CAFE

317 E. 200 St.
vogal Fuller Ave.
Odprto do 2.30 ure zjutraj
Tinko in Frances Udovich vam postrežeta z najboljšo pijačo in pri- grizkom. Vsako soboto igra godba.

RE-NU AUTO BODY CO.

982 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in pre- barvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fender- je. — Welding!
J. POZNIK
GLenville 3830

ELYRIA AUTO REPAIR AND WELDING

Joe Mrhar, lastnik
Towing, Parts, Batteries, Painting
Body Fenders
6815—31 SUPERIOR AVE.
ENdicott 9361
Moderna slovenska popravilnica
PROPAJAMO TUDI NOVE WILLYS
AVTOMOBILE IN TRUKE

Superior Body & Paint Co.

Popravimo ogrođje in fenderje.
Prvovrstno delo.
Frank Cvelbar
6605 St. Clair Ave. EN. 1633

E. 61st St. Garage

Frank Rich, lastnik.
Se priporočamo za popravilo in bar- vanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

CVETLIČARNE

Slovenska cvetličarna

Jelercic Florists

15302 Waterloo Rd.
IVanhoe 0195

RAZNO

CARLSON'S HI-SPEED SERVICE

905 East 185th St.
PREJE STOPAR'S
Mi imamo avto-rack; najnovjšo na- pravo za mazanje avtomobilov. Delo garantirano. Se priporočamo.

JIM OKORN

Slovenski krojač
Čistilnica ženskega in moškega oblačila
6906 ST. CLAIR AVE.
Se priporočam

POZOR, HISNI GOSPODARJI!

Kadar potrebujete popravila pri- vaših poslopljih, pri strehi, šlebovih ali fornecih, zglasite se pri
LEO LADIHA
1336 E. 55th St. Henderson 7748

Frank Mack

Realtor — Broker's License
Ako želite kupiti ali prodati dom, se zglasite pri meni. Točna in zadovoljiva posluga.
6603 St. Clair Ave. EX 1494

Z nastopom miru se pomnože poroke

Število porok, ki je doseglo višek v letu 1942, se je pričelo naglo krčiti v naslednjem letu ter skozi vso vojno dobo. Od januarja do maja 1945 se je šte- vilno poročnih dovoljenj skrčilo tako, da je bilo po mestih, ki imajo sto tisoč prebivalcev ali več, za tri odst. manjše kot te- kom iste dobe prejšnjega leta. Slika pa se je spremenila z za- četkom junija, 1945, torej me- sec dni po nastopu miru. Seve- da je treba vpoštevatı dejstvo, da je junij v Ameriki mesec ne- vest, a navzlic temu je bila por- rast porok značilna. Tekom vseh naslednjih mesecev prete- klega leta je število porok na- raščalo. Podatki o tem kažejo, da so se poroke v dobi petih mesecev lanskega leta pomno- žile za več kot 14 odstotkov.

Tozadavne številke ali stati- stike je zbrala Metropolitan In- surance Co., ki je podala pregled vpliva vojne na število po- rok v Zd. državah. Pregled pa podaja ob enem tudi sliko po- rastka porok v letu 1940, ko je padla Francija in je bilo vse polno govoric o obvezni vojaški službi. Meseca avgusta omenje- nega leta se je število porok ne- navadno dvignilo in to spričo predloga, katerega je imela pred seboj kongresna zbornica — torej predloga obvezne vojaške službe. V naslednjih mesecih pa je bilo opaziti padec v številu porok. Kmalu pa so mladi pari spet pričeli delati načrte za bo- dočnost in za družinsko življe- nje, kar je število porok zopet dvignilo na višino, ki je preka- šala številke prejšnjega leta.

Največje število porok je bilo zabeleženih v decembru, leta 1941, v mesecu napada na Pearl Harbor.

V pregledu je rečeno, da je pripisovati porast porok v letih 1940-42 velikemu preseljevanju delavcev, ki so šli na delo v to- varne v razne kraje dežele in še posebno v industrijske centre, kjer so prejemale precej dobre plače, ki so jim pomogle do ustanovitve lastnega ognjišča. Bilo pa je tudi mnogo mladih fantov, ki so se hoteli poročiti pred svojim odhodom v vojaško službovanje.

Tekom leta 1943-44 je bilo milijone mladih moških poslanih preko morja, zato se je šte-

STAY AWAY FROM MY DOOR . . . Things have really come to the point where Los Angeles citizens would appreciate pleasure-travelers staying away from their doors for at least another six months. Do you believe in signs?

DELAJTE V MODERNEMU POSLOPJU THE TELEPHONE CO. potrebuje

ŽENSKE kot delavke hišnih del

Downtown poslopja
Stalno delo—Dobre plače
Polni ali delni čas
6 večerov v tednu
5:10 do 1:40 zj.
Zglasite se na
Employment Office
700 Prospect Ave., soba 901
nd 8. zj. do 5. pop., dnevno razven ob nedeljah

THE OHIO BELL TELEPHONE CO.

KEEPS CANDIDATE IN ARMY . . . Lt. Col. Harold G. Hoffman, former governor of New Jersey, still again a candidate, received set-back when army ordered him into hospital for observation. He wants to run as a Republican.

Vi se lahko vese- lite avtomatične- ga grejila z

MONCRIEF

PLIN PREMOK OLJE

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

SVETEK FUNERAL HOME

AUGUST F. SVETEK

Pogrebni zavod
478 East 152nd St. Tel. IVanhoe 2016
Bolniški avto na razpolago

FRANK STRUMBLY

Stavbeni kontraktor
HIGHLAND RD. — HIGHLAND HEIGHTS
Tel.: Hillcrest 225 W 5

Nove hiše gradimo; prenovimo in popravimo stare hiše. Cene so zmerne, delo prvovrstno in zadovoljivo.

FORMALNA OTVORITEV

Vsem cenjenim prijateljem in znancem nazna- njamo, da smo prevzeli

METROPOLE GOSTILNE

na 5502 St. Clair Ave.
V TOREK, 26. MARCA 1946

Pri nas vam bomo postregli vedno z najbolj- šim pivom, žganjem in vinom ter okusnim pri- grizkom. Tudi godba igra od sredo pa do nedelje vsak večer. Pri nas boste vedno dobili prijetno družbo, v kateri se boste lahko kratkočasili. Se priporočamo za obisk.

SAM SLAPIČ — LOUIS TREBAR
JOHN PECON — FRANK YANKOVIČ

A. GRDINA & SINOVI

Pogrebni zavod
1053 EAST 62nd ST. Henderson 2088
Ambulancna posluga podnevi in ponoči

POZOR, LJUBITE- LJI CVETLIC!

Ravnokar smo prejeli veliko zalogo vrtnic (gar- trovže), najboljše vrste s popolnimi navodili kako se jih sadi, da boste imeli res uspeh. Cena vsaki je

98c.

Imeli bomo tudi vsakovrstne krizanteme po 10c sadika in vsakovrstne nagelne.

Jelercic cvetličarna

15302 WATERLOO RD. — IV 0195

Naši fantje-vojaki

Emil A. Sircelj, sin Mrs. Pauline Sircelj, 19609 Cherokee Ave., je bil pred kratkim častno odpuščen od vojakov. Služil je 28 mesecev, od teh pa je prebil 23 mesecev na Pacifiku. Udeležil se je bojev v Novi Kaledoniji, Guadalcanalu in na Havajskih otokih. Prijatelji ga sedaj lahko obiščejo na domu.

Po 37-mesečni vojaški službi je bil častno odpuščen Sgt. Gabriel S. Drobnick, sin poznane družine Mr. in Mrs. Joseph Drobnick, 917 E. 73 St. Zadnjih 13 mesecev se je nahajal v daljni Indiji. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo na domu.

MESTNE NOVICE

PISMO OD MATERE

Mrs. Mary Marn, 14410 Sylvia Ave., je prejela pismo iz Žužemberka na Dolenjskem, in sicer od svoje matere Marije Longar, ki piše lastnorodno in celo s tinto, vključno temu, da je stara 90 let in ni nikoli pohajala v šolo. Piše, da se počuti dobro in da je bilo zelo hudo tokom vojne, a sedaj, da primanjkuje vsega. Živi pri sinu Jožetu. Žužemberk je ves porušen, ostale so le tri hiše v trgu. Ker je najstarejša v okolici, toži, da se čuti osamljena.

POBIRANJE ASESMENTOV

Društva, ki zbirajo v Slovenskem domu na Holmes Ave., bodo pobirala asesment za tekoči mesec v soboto in ponedeljek večer, kar se prosi članstvo, da upošteva.

NOVA PEKARIJA

Frank Kne, ki se je pred dvema meseci in pol vrnil iz službe pri mornarici, pri kateri je služil 29 mesecev, je te dni otvoril svojo pekarijo na 3916 St. Clair Ave. Rojen je bil v Clevelandu, toda je s svojimi starši pred leti odpotoval v njih rojstni kraj v Straževu, Kranj, kjer je prebil nekaj let, nato pa se zopet povrnil v Ameriko. Priporoča se gospodinjam za naklonjenost pri nakupu kruha in raznega pečiva.

70. ROJSTNI DAN

Danes obhaja svoj 70. rojstni dan obče poznani in spoštovani Mr. Joseph Spenko, 16124 Huntmere Ave., oče Mrs. Joseph F. Durn. Jubilant je bil aktiven pri ustanovitvi "Enakopravnosti" ter je ves čas ostal zvest narodu. K čestitkam družine se pridružujemo tudi mi in Mr. Spenkotu želimo še mnogo let zdravlja in veselja!

PREVZELI GOSTILNO

Poznano Metropole gostilno na 5502 St. Clair Ave. so pred kratkimi prevzeli poznani godci na harmonike Louis Trebar, Johnny Pecon in Frank Yankovich ter Sam Slapič. Priporočajo se prijateljem za obiske, ker postrežba bo vedno najboljša in družba prijetna.

"CANKARJEV GLASNIK"

Mr. Ludvik Medvešek, tajnik "Cankarjeve ustanove", prosi rojake, če bi kdo imel spravljene sledeče številke Glasnika: od novembra 1937; od oktobra 1938; junij, julij in avgust 1940, posebno pa izdajo z zelenimi

SLOVENSKA BANKA

Iz uprave Slovenske, THE NORTH AMERICAN BANKE

se naznanja, da banka sprejema in odpošilja denar v staro domovino ali kamorkoli drugam, kakor to vršijo druge agencije. Pošiljatve so jamčene. Domača postrežba.

Rojaki se sedaj lahko poslužijo te prilike v obeh uradih banke: 6131 St. Clair Ave., kakor tudi na 15619 Waterloo Rd. Odprto je tudi vsak petek večer med 6. in 8. uro.—DALJE: Banka posojuje denar na osebna ter vknjižbena posojila po volji in želji odjemalcev. Poslušajte se domačega podjetja v lasino korist naroda.

platnicami, da bi sporočil na 6409 St. Clair Ave., Cleveland 3, O. Za vsak izvod teh številke se plača 30c.

HRVATSKI RADIO PROGRAM

Mr. John Birek sporoča, da se je s 15. januarjem t. l. pričelo oddajati Hrvatski radio program potom WADC radio postaje v Akronu. Program je oddajen vsako nedeljo ob 7:15 uri zjutraj ter traja 15 minut, in nima nobenih političnih ali drugih vezi.

Sedem žensk napadenih

V sredo zvečer je bilo napadenih na mestnih ulicah sedem žensk, katere so bile oropane v skupni vsoti \$89. Vsem so bile izrgane žepne torbice, tri pa so bile od roparjev tudi pretepeane.

Lakomni tat je šel sam v past

William Winegar, star 20 let, ki živi v enem izmed hotelov na E. 9th St., je šel pred petimi dnevi prišel iz državnega reformatorija v Mansfieldu, O., in že je padel v past policiji kot tat. Pokradel je zlatino in srebrnino na domu dr. Karl P. Ortha, 357 E. 105 St. v Bratenahlu v vrednosti \$20,000. Toda s tem še ni bil zadovoljen, temveč se je vrnil naslednji večer, da odnese še radio in namizni pribor. Tedaj ga je zasačil policaj James F. Horkan in ga odpeljal na postajo v svrhu preiskave, kjer so našli pri njem ukradeno blago. Dr. Orth se nahaja ob tem času v Floridi.

Nova organizacija za obnovo Jugoslavije

Dne 30. in 31. marca se bo vršila v hotelu "Detroit - Leland", v Detroitu, Mich., konvencija American Ass'n for Reconstruction in Yugoslavia, Inc., katere glavni urad se nahaja na 465 Lexington Ave., New York City. George Mladinich je izvršni tajnik te družbe. Priporočajo posameznim trgovskim ljudem in organizacijam, da bi

se udeležili te konvencije osebno, ali potom zastopnikov in gostov. Anthony Gerlach, je organizacijski direktor.

DOSEPIL IZ LJUBLJANE

V našem uredništvu se je zglasil Oton Semelrock, ki je vso vojno dobo preživel v Ljubljani, odkoder je odpotoval 18. januarja 1946. Nahaja se pri prijatelju Paulu Nadbathu, 979 E. 74 St., katerega je spoznal pred leti, ko se je slednji nahajal na obisku v domovini. Semelrock je mnogo let preživel v Colombiji, v Južni Ameriki. Pravi, da ga je vojna zasačila v stari domovini, ko je prišel v Ljubljano na obisk k svoji materi. Iz Zedinjenih držav se vrne v Colombijo, kjer živi njegova družina.

ZALOSTNE NOVICE IZ DOMOVINE

John Urbančič, 1031 E. 70 St., je prejel pismo od svakinje Teresije Urbančič iz Srednjega Lipovca pri Žužemberku, v katerem mu naznanja, da je umrla njegova mati 1. oktobra 1942. leta, po enotedenski bolezni. Dalje sporoča, da sta izgubila življenje njegova dva brata, Karol in Albin, še leta 1943, oba na enkrat. Kako se je to zgodilo, pismo ne pove. Vdova po Karolu piše, da ima sedem otrok v starosti od tri do 15 let. Starejši sin, Karol, star 15 let, ima tudi pokvarjeno roko, tako, da ima samo mezinec.

POŠILJKA BLAGA ZA JUGOSLAVIJO DOSEPELA V TRST

Iz glavnega urada Združenega jugoslovanskega pomožnega odbora v Ameriki sporočajo, da je parnik "F. Scott Fitzgerald" srečno dospel v Trst. Iz New Yorka je ta ladja odplula 27. januarja, potom katere je bilo v Jugoslavijo poslanih 61.680 funtov vsakovrstnega blaga, kar bo razdeljeno potom Jugoslovanskega rdečega križa v Jugoslaviji.

To poročilo pošilja Frano Petrinović, zastopnik Rdečega križa Jugoslavije v Ameriki.

Plesalka aretirana

Gale Parker, stara 24 let, zvana "hudičeva plesalka," ki je nastopala že zadnjih 20 mesecev v Lenny's Cafe, 933 Chester Ave., je bila aretirana radi "pregrešnega" plesa, ki ga je servirala gostom. Na policiji je rekla, da se piše Lillian West in včeraj je morala na zagovor pred policijskega sodnika. Z njo vred je bil aretiran tudi točaj Frank Orshonsky, ki je dejal, da je njen poslovođa. Postavljena sta bila vsak pod \$200 varščine.

Delavci pri Fisher Body Co. se borijo za odpravo družbene "piece work" sistema

United Auto Workers unija, Local 45, CIO Fisher Body tovarne je imela v sredo zvečer glasovanje med člani, dali li se s stavko nadaljuje, ali gredo nazaj na delo. Izmed navzočih je 941 članov glasovalo, da se s stavko nadaljuje, samo 44 jih je glasovalo, da se vrnejo na delo. Nad izidom glasovanja so bili presenečeni celo unijski uradniki.

Problem, kot je razumeti, obstoja še v tem, ker delavci zahtevajo odpravo kompanijskega sistema za delo od kosa ali "piece work," in da se uveljavi v vseh departmentih plača od ure.

Delavci pa so na isti seji z veliko večino odobrili splošno pogodbo, ki je bila sklenjena med UAW, CIO unijo in General Motors Co.

Velika jugoslovanska proslava v New Yorku

V torek 26. marca zvečer bodo v Metropolitan Opera House v New Yorku na posebno svečanost način s koncertom počastili dan jugoslovanske neodvisnosti. Pri koncertu, od katerega je čisti dobiček namenjen za jugoslovansko pomoč, bodo nastopili svetovno slavni umetniki: Lawrence Tibbett, Schola Cantorum, Sophie Maslow, Zinka Milanov, Irina Baronova, Jane Dudley, Carlos Salzedo, Igor Youskevitch in William Bales in govoril bo sen. Glenn H. Tylor. Vodja programa bo filmski igralec Melvyn Douglas.

Vstopniha je \$12, \$6, \$4.20, \$3.30 in \$2.40. Vstopnice se lahko dobi pri American Committee for Yugoslav Relief, 235 E. 11th St. New York 3, N. Y. Telefon AL 4-8001.

Vaš donesek za otroško bolnico v Sloveniji bo znak ljubezni in spoštovanja do potrebnih. V ta namen lahko prispevate tudi v uradu "Enakopravnosti"!

BYE-BYE

Tukaj je čist, moderni način olajšati navađen hrbtobol. Johnson's Back Plaster! Olajša bolečine, otrpje, nategnjenost. Vpliva prijateljsko v vseh lekarnah. Zahtevajte Johnson & Johnson膏.

Važno pojasnilo glede obutve za staro domovino

Pod tem naslovom smo v tokovi izdaji prinesli primerjave številke obutve, v slovenskem in ameriškem merilu. Naš poznani prodajalec čevljev, Louis Majer, 6408-10 St. Clair Ave. pa Evropska 34 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 Ameriška mera 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14

Priporočljivo je, da kupite moške, kupite čevlje, ki so širše s širokimi, nizkimi petaroki v stopalu in se dobijo v mi za ženske, širčine čez prste meri 8 štiri EEEE; v meri 9 tri EEE. Ravnotako tudi za pet EEEEE.

RIOTS DURING STRIKES CONTINUE . . . Representative of other strikes, two pickets and a policeman strike the pavement in the action-packed scene as they clashed in front of the Western Electric company's Kearney, N. J., plant. The police seem to have the situation well in hand. While some strikes have been settled, others have been announced to start during April. Violence has been reported in various parts of the country.

FORMALNA OTVORITEV KNE'S BAKERY

3916 St. Clair Ave. - EX 6476

se bo vršila

V SOBOTO, 23. MARCA

Slovenska pekarija, kjer si boste lahko naročili vsakovrstno fino pečivo—kruh, keke, cookies, itd. Keke za rojstne dni in svatbe naredimo po naročilu. Se prijazno priporočamo za naklonjenost. Pri nas ne rabimo sirupov.

Gostilna naprodaj

CENA \$24.450

POKLIČITE IV 6151

Proda se

posestvo, obstoječe iz 30 akrov; krasen dom; velika sprejemna soba, 2 spalnici, kopalnica z vdolano banjo; neozgoveljeno drugo nadstropje; ekstra "shower" in stranišče v kleti; hrastovi podi; 75 čevljev globok vodnjak z novo sesalko; forniz; z vsemi udobnosti mestnega doma; popolnoma preurejeno; idealno za osebo, ki želi krasen pogled; najvišji prostor v okraju Lake; pogled v ozadju je na jezero osem milj daleč; pogled spredaj kaže 12 milj; 4 1/2 akrov jabolk, ki lahko rodijo 600 bušljev na leto; nahaja se na Turney Rd. in River Rd., v Perry, O.; 3/4 ure vožnje v Cleveland; zelo zmerna cena \$11,000. Pokličite IV 9611.

Naprodaj je

40 akrov zemlje, vzhodno od Gates Mills na County Line Rd. Krasen gozd. Za podrobnosti pokličite SHadyside 2129.

A. Malnar

Cementna dela
1001 E. 74. St.
EN 4371

RAZPIS SLUŽBE OSKRBNIKA

Gospodarski odbor razpisuje službo oskrbnika in oskrbnice Slov. nar. doma na St. Clair Ave. Oskrbnik in oskrbnica dobita poleg dobre mesečne plače, prsto stanovanje, elektriko in gorkoto.

Ako katere zanima ta služba, naj pošljejo svoje spisane ponudbe na urad Slov. nar. doma na St. Clair Ave. najkasneje do 29. MARCA 1946, in naj navedejo svoje zmožnosti.

Gospodarski odbor SND

Zavarovalnino

proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd. preskrbi JANKO N. ROGELJ 6208 SCHADE AVE. POKLIČITE: ENDicott 0718

NAZANJAMO

da imamo sedaj velike zaboje za čevlje in obleko, ki jo name ravate poslati v staro domovino. Ako hočete pomagati svojim sorodnikom v stari domovini, obiščite

Mihaljevich Bros.

6424 St. Clair Ave. HE 6152

GEO. PANCHUR & SINOVI

16603 WATERLOO RD. KE 2146 Trgovina s stenskim papirjem, NU-Enamel barvami, čopiči, potrebščinami za papiranje, čiščenje povod, itd. Papiramo in barvamo sobe znotraj.

JOHN ZULICH INSURANCE AGENCY

18115 Neff Rd., IV 4221 Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno zavarovalnino.

Opremljeno

ali neopremljeno sobo se odda v najem poštene ženski ali dekletu. Poizve se na 22901 Ivan Ave.

K & S Bar

15301 KINSMAN RD. Odprto do 2:30 zjutraj Ako želite dobro zabavo v veseli družbi, obiščite našo gostilno. Serviramo pivo, vino in žganje ter okusne obede. Godba vsak petek in soboto Frank Zadell in Frank Celigoj, last.

ST. CLAIR POULTRY

9118 St. Clair Ave., zadaj Preje Kurtz Poultry Prosta dnevna dostava GL 5655 — M. Berger, lastnik

Strežajka

za nočno delo; 6 večerov v tednu; dobra plača. Stalno delo, nobeno delo ob nedeljah. Pokličite EN 9517 — 3839 Payne Ave.

Priletna dvojica

mož in žena, išče stanovanje s 3 ali 4 sobami. Kdor ima za oddati naj sporoči na 917 E. 67 St., zadaj, zgoraj.

Kromatične harmonike

120 basov, piano type ključ, se proda za \$450. SMERDA'S MUSIC HOUSE, 5800 Broadway.

NAZAJ IZ VOJNE

Vsled pomanjkanja gotovih snovi smo se odločili, da za naša vojna bo boljše pronehati izdelovanje, nego poceniti ta naš produkt. TRINERJEV LINIMENT.

AMPAK SEDAJ se te snovi zopet lahko dobe in tako je naš stari preizkušeni in zanesljiv

Triner's Liniment

zopet priporočen kot zunanjega pomoč sitnostim radi nevalgije, okorelosti vratu vsled prepihov, pretegnjenja mišic in manjših vrnjenosti.

Na prodaj je pri vaših lekarnarjih in v večjih trgovinah, narejen pri Joseph Triner korporaciji, izdelovalateljih

Trinerjevega grenkega vina

"Savings will always be important to the man who wants to look into the future with a feeling of security and personal independence!"

Savers always welcome

Ženska dobi delo

za pomagati v kuhinji in čiščenje PETER'S CAFE 3549 Prospect Ave., EN 9388

THOMAS FLOWER SHOP

Cvetlice za vse namene 14311 ST. CLAIR AVE., GL 4318 Albin, Andy in Fred Thomas lastniki

ALI SLABO SLISITE?

Pridite k nam in poskusite brezplačno novi Zenith Radiobezplačno za sluš. Na tih soče oseb si ga je že nabavilo in zdaj ne morejo biti brez njega.

GET YOUR ZENITH HEARING AID Model A-2-A. Mandel Drug Lodi Mandel PH. G. PH. C. SLOVENSKI LEKARNAR 15702 Waterloo Rd. Cleveland, Ohio Lekarna odprta: Vsak dan od 9:00 dopoldne do 10. večer. Zaprta ves dan ob sredah.

Proslava pete obletnice jugoslovanske neodvisnosti v Metropolitan operi

Torek 26. marca, je važen dan za vse Jugoslovane v New Yorku in okolici, kajti ta dan se bo vršila v Metropolitan operi v New Yorku velika koncertna prireditev, na kateri bodo nastopali operni igralci in pevci ter pesalci kot: Lawrence Tibbett, Zinka Milanov, Irina Baranova, Carlos Salzedo, Igor Youskevitch, Sophie Maslow, Jane Dudley, William Bales, zbor Schola Cantorum, Melvyn Douglas, Lauritz Melchior itd.

Govoril bo senator Glen H. Taylor iz države Idaho. Senator Taylor se je pridružil senatorju-ka Kilgoru in Pepperu v obsojanju Churchillovega govora v Fultonu, Mo. Nobenega dvoma torej ni, da bo glavni govornik dneva v Metropolitan operi prikazal neprimerno borbo jugoslovanskega ljudstva ob priliki petletnice njegovega odpora v tiskren zavezniški narod.

Vsi oni, od blizu in daleč, ki se lahko udeležijo te velike proslave, si oskrbite vstopnice. Te ima do zadnjega dne na razpolago glavni urad. Naslov je: American Committee for Yugoslav Relief.

235 East 11th Street, New York 3, N. Y.
Cena vstopnicam je: \$12, \$6, \$4.20, \$3.30 in \$2.40. Kdor bo klical za vstopnice po telefonu, naj kliče: AL 4-8001. Vprašate lahko za Mrs. Krasno in podpisana vam bo radevolje izbrala zaželjene sedeže, v kolikor že niso razprodani.

Vstopnice se precej dobro prodajajo tudi med Američani, katere posebno privlačuje dejstvo, da bomo ta dan slišali glas marsikateri Tita, ki bo prenešen po kratkih valovih iz Belgrada.

UREDNIKOVA POŠTA

Iskrena vam hvala!

Cleveland, (West Park) Ohio. — Meseca decembra preteklega leta, smo se zbrale žene iz okolice West Parka, da ne bomo ostale zadaj za drugimi naselbinami, glede zbiranja pomoči za stari kraj. Sklenile smo prirediti tukaj "Baby shower" dne 20. januarja letos. Niti od daleč nismo pričakovale tako sijajni odziv naroda našemu klicu. Tukaj je le majhna slovenska naselbina. Ampak izkazali so se vsi, da imajo usmiljena srca in so čustvujejo z nedolžnimi žrtvami lazizma, da razumejo in globoko čutiljo trpljenje bitanega slovenskega naroda, v njih veliki borbi za svobodo. Upam, da bomo v bodoče enako storili, kar vam bo mogoče v ta doberdelni namen.

Nabralo se je večina nove obleke, čevljev in hrane za otroke. Zbralo se je blaga za 13 zalogev, ki je tehtalo skupaj 680 funtov; vrednost blaga se lahko cenja na \$800. Poleg tega se je na ta dan nabralo denarja v vsoti \$902.00. Iskrena hvala vsem, ki ste prispevali ta darila.

Tisočkrat hvala ženam in dečletom, katere ste se zavzele za to priredbo in ste hodile od hiše do hiše kolektirati. To ni bilo ravno prijetno v snegu in mrazu, zraven je bilo treba pa še kakšni vseno ste to veliko delo z veseljem storile. V vaše zadnje naj bo zavest, da ste storile, kar vam je narekovalo srce, da ste to storile iz ljubezni do svojega bližnjega. V tem obdobju iz ljubezni do teh malih, nebolnih in nedolžnih sirot v starih domovini, katerih upajoče oči so proseče obrnjene proti nam, ameriškim Slovincem. Mi ne bomo, če tudi ne smemo jim odreči naše pomoči. Vaše delo, žene in dekleta, je prineslo lep uspeh v vseh ozirih.

Ameriški odbor za jugoslovansko pomoč v ljudno vabi vna, ki se morejo udeležiti koncertne prireditve dne 26. marca, da to store. Ta proslava bo ostala vsakemu dolgo v spominu. Na predvečer pete obletnice odpora ljudstva v Jugoslaviji se bomo spominjali z njim vred onega velikega in odločilnega dne—27. marca, 1941—zgodovinskega dneva, ko je ljudstvo Jugoslavije vrglo Hitlerju in njegovim satelitom v obraz eno tedaj skoro nemogočo besedico: NE!

Vstalo je v veličastni in res človekavredni ogorčenosti ter si izbralo boj, namesto okov suženjstva; čast borbe namesto izdajstva svojih sosedov in svojih bratov na vzhodu. In danes jugoslovansko ljudstvo ve, da je ravnalo prav. Popravila si razbito deželo, kinča grobove junakov, ki so padli za osvoboditev in žaluje za neštetimi zornimi sinovi in hčerkami, ki jih je neusmiljeno strla kruta sovražnikova ter izdajniška petaj; se obenem zaveda, da jim iz stotisoč grobov šepetajo na uho mrtvi tovariši in tovarišice tisto geslo, s katerim so šli golih rok v boj proti ogromni premoči sovražnika in katera jih je spremljala skozi dolgo in krvavo borbo za osvobojenje, ter jih krepi in spodbuja tudi sedaj v delu za obnovitev požgane in razrušene očetnjave. To geslo, ki se je prvič pognalo na dan iz ust jugoslovanskih borcev ter bo ostalo za vedno zapisano z debelimi črkami v zgodovini... geslo, ki pove:

Smrt fašizmu — Svoboda narodu!

Za Ameriški odbor:

Ana P. Krasna.

Tukaj navedem imena darovalcev v denarju, kateri so: Jugoslovanski delavski narodni dom \$100; Mr. in Mrs. Andy Mirtich \$25; John Strekalj \$20.

Po \$10 so prispevali: Mr. in Mrs. Frank Makše, Mr. in Mrs. Steve Brodnik st., Anton Zupančič st., Corrigan Funeral Home.

Mr. in Mrs. John Tomažin \$6. Po \$5: Frances Perušek, Andy Mirtich ml., Josephine Metelko, Vicki Poljšak, Frances Koželj Margaret Katič, Anton Peterle, John Jozel, John Zrnel, Louis Šinkovec, Matt Bizjak, Joseph Sinjur, Steve Brodnik ml., Leonard Brodnik, Joseph Lunder, Jos. Augustin George Santa, Matt Matjašič, Lake-wood Auto Body, lastnika A. Mirtich in Louis Schmidt.

Po \$4: L. Znidaršič in Jack Vidmar. Po \$3: Julia Chesnik, Matevž Zakrajšek, John Šinkovec, Helen Legan, Jack Gustinčič, Fr. Knafelc, Geo Intihar st., Frank Košak, Mary Kovach, Joe Kotar, Joe Sankar ml., Bellair W. 130 St. garage, lastnik Julius Kovach.

Po \$2: Jos. Gabriel, Jos. Papeš st., John Golich, J. Pozelnik, Fenchter Coal Co., John Lunder, Elizabeth Gabriel, Mrs. Everett, J. Prišel, M. Hočevar, Mrs. Kraus, A. Sabol, G. Klun, F. Race, M. Telich, Jos. Mirtich, M. Križmančič, Joe Papeš ml., J. Kmet, J. Modic, Jos. Okorn, Krist Stokel, Victor Kline, Josephine Petrič, Leo Belaj, W. Kolman, Mrs. Brajkovich, A. Buh, M. Rahne, N. Kathrein, J. Sankar st., Mrs. McKenzie, Mrs. Janco, Mat Klun, John Znidaršič, A. Augustin, J. Cimperman, Mrs. J. Augustin, F. Kovačič, Mrs. Szabo.

Po \$1: J. Pelčić, Louis Lunder, R. Kovač, A. Šuštaršič, Mrs. Landy, J. Weiss, A. Golič st., E. Eiben, W. Tratnik, J. Dobrovich, F. Strle, F. Blatnik, J. Maver, J. Petek, J. Tisovec, Mrs. Verdi, Jos. Zakrajšek, Edward Zakrajšek, Joe Klun, Geo Spazo, J. Pelčić ml., Frank Jurca, R. Zakrajšek, Miss J. Zakrajšek, M. Oblak, Mrs. Spragg, A. Hosta st., M. Poturica, ml., M. Marcott, Mrs. Strekal, A. Hočevar, Louis Brodnik, P. Slabe, F. Rigler, A. Maletich, Carl Strukelj, J. Skoda, F. Mencin, M. Brandt, L. Kožuh, J. Zalar, R. Flandera, J. Komočar, A. Ve-har ml., J. Mišmaš, S. Dacar, J. Tagliafero, R. Jurca, P. Jesen, M. Joniak, J. Strekalj ml., F. Potrebuejš, F. Gogolek, G. Morgenthaler, M. Poturica st.,

MAY SUCCEED MANNERHEIM... Premier Dr. Juho K. Paasikivi, who is slated to succeed Field Marshal Carl Gustav Mannerheim as president of Finland, who recently resigned due to failing health. Mannerheim is 78 and served as wartime commander of all Finnish armed forces. He has been expected to resign for some time.

J. Zuk, J. Brodnik, D. Dickcy, F. Mlakar, J. Kuhar, Mrs. P. Zupan, M. Rajecski, M. Papeš, J. Bolta, Joseph Tomažič, J. Mlakar, R. Glan, T. Barbarič, Jim Tomažič, E. Zalar, M. Zupančič, Mrs. Zappane, Mrs. M. Jesen, J. Gorsek, F. Ferdette, P. J. Kozely, Frank Legan.

\$1.50 je bilo nabranega v malih vsotah. Od prireditve je pa ostalo čistega \$113.50, kar znaša z darovi vred \$602.00.

Še enkrat vsem iskreno zahvalo izreka

West Park Committee for Yugoslav Relief.

Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

Avtna zavarovalnica
za 5 all 10 tisoč dolarjev "Liability" za samo \$20.
Nova državna postava zahteva, da ima vsak voznik avtomobila zavarovalnico na avtu. Za nadaljnja pojasnila se obrnite na
MIHALJEVIČ BROS. CO.
6424 St. Clair Ave.

KUPITE IN PRIHRANITE PRI

Northeast Sales & Service
Roper, Grand, Norge—plinske peči. Kombinacijski grelci na premog, plin in na olje. Oddajte vaše naročilo za ledenico in pralni stroj sedaj!

Northeast Sales & Service
JERRY BOHINC, lastnik
819 E. 185 St.
Odprto do 8. večer

Popravljam in predelujem hiše, stanovanja in trgovske prostore

Strehe pokrijemo nanovo ali pa popravimo stare strehe. Zanesljivo in točno delo. Cene zmerno. Dam brezplačno proračun. Se priporočam

FRANK JANSA
5715 Prosser Ave. EX 2503

EDINA
slovenska unijska brivnica v tej okolici
LOUIS LIPANJE, lastnik
LOUIS OKIČKI, pomočnik se priporočava
Kadar vam čas dopušta, obiščite nas.
761 EAST 185th ST.

DANICA'S CAFE

Vogal E. 169 St. in Grovewood Ave.
Danica in Joe Hrvatin
Priporočamo se za obisk. Fina pijača in prijetna družba.

Prijatelj's Lekarna

ST. CLAIR AVE. VOGAL E. 68 ST.
PRESCRIPTION SPECIALISTS
ENdicott 4212
Zastoj pripeljemo na dom

MEHLE & NOVAK

Cementni kontraktorji
Dovozi, tratoarji, kleti, itd.
678 EAST 240 STREET
Euclid, Ohio
IV 1439

Behind Your Bonds
Lies the Might of America

COTTON TEXTILES
The cotton-textile industry has spearheaded factory growth in North Carolina from 1880 to the present. Centered in the Piedmont area, coarse yarns were spun at first but now medium and fine textures are turned out. It is a 50 million dollar business. All the world will need these products which will add to the Nation's wealth to back the Savings Bonds you buy.
U. S. Treasury Department

1881

1946

Naznanilo in Zahvala

Zalostnim in globoko potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem prežalostno vest, da je nemila smrt nepričakovano posegla v našo družino in nam odvzela ljubljene in nepozabnega soproga in očima

Matija Dobrinic

ki nas je za vedno zapustil, ko se je njegovo spanje spremenilo v sladki večni sen dne 24. februarja 1946 v starosti 65 let.

Doma je bil iz sela Podbožič, občina Barilovič pri Karlovcu na Hrvaškem.

Po opravljeni pogrebni sveti maši v cerkvi svetega Pavla smo ga položili k večnem počitku dne 28. februarja 1946 na Calvary pokopališče.

V dolžnost si štejemo, da se pristrčno zahvalimo Rev. Joseph Misichu za opravljene molitve ob krsti pred pogrebom, za spremstvo iz A. Grdina in Sinovi pogrebne kapele v cerkev in za opravljeno sveto mašo in ganljiv govor v cerkvi in za spremstvo na pokopališče.

Prav pristrčno zahvalo želimo izreči vsem, ki ste nam bili za prvo pomoč in nam kaj dobrega storili, kakor tudi vsem, ki ste ga prišli pokropiti in se udeležili pogreba.

Najpristrčneje se želimo zahvaliti vsem, ki so v blag spomin pokojnemu položili krasne vence ob krsti in sicer:

Harry Floum, Charles Slapnik, Jack Kordic, Mr. in Mrs. Bajt, Mr. in Mrs. Jezerinac, Joseph Dobrinic in družina, Mr. in Mrs. Peter Dobrinic in družina, Mr. in Mrs. Benic, Mr. in Mrs. Anton Habjanec in sin, Mr. in Mrs. Emil Kotnik, Zvezda Lodge 14 C. F. U., Mr. Steve Bernardic in družina, The Leisy Brewing Co., Mr. in Mrs. Nick Dobrinic in družina, Mr. in Mrs. Joe Erdelac Jr., Mr. Matt Braidick, Mr. Mirko Braidic in sinovi, Mr. in Mrs. J. Katosic, Mr. J. Gojak, Mr. in Mrs. A. Drobnič in družina, Mr. in Mrs. Joseph Kraince, Mr. in Mrs. Louis Slapnik in družina, Mr. in Mrs. Grebenc in družina, Mr. in Mrs. Wilks in družina, Mr. in Mrs. T. Modic in družina, Mr. in Mrs. Anton Grdina in družina, Mr. in Mrs. Majer, Mr. in Mrs. Louis Cimperman in družina, Mr. in Mrs. Dobrinic in družina, The Lamson and Sessions Co., dr. France Prešeren, št. 17 SDZ.

Friskrna zahvala naj velja tudi vsem, ki so v tako obilnem številu darovali za svete maše

Mr. in Mrs. Frank Kraince, Mr. in Mrs. A. Ostretish, Mrs. Frances Drobnič, Mr. Henry Braidich, Mr. Mike Braidich, Jr. Mr. in Mrs. Paliska in družina, Mr. in Mrs. Louis Dolsak, Mrs. Rose Blockovic in družina, Mr. in Mrs. Bajt, Mr. Edward Drobnič, Mr. in Mrs. J. Koman, Mr. John Celesnik in družina, Mr. in Mrs. John Ivansek in družina, Mr. in Mrs. A. Grdina in družina, Mr. in Mrs. Frank Zobec, Mr. Yegek, Mr. in Mrs. Q. Faustini in družina, Mr. in Mrs. Pavcek, Mrs. Lenarcic, Mr. in Mrs. Frank Drobnič, Mrs. Krail, Mr. A. Logar in družina, Mr. in Mrs. Frank Kromar in sinovi, Mary Samich, John in Jennie Samich, Mr. in Mrs. Louis Samich, Mr. in Mrs. Wm. Slanina.

Enako se želimo pristrčno zahvaliti vsem, ki so dali brezplačno svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu.

Nadalje naj sprejmejo našo iskreno zahvalo člani društva France Prešeren št. 17 S. D. Z. in društva Zvezda odsek 14 H. B. Z. za udeležbo pri zadnjem sprevodu, posebno pa nosilcem krste, ki so ga spremljevali do groba in položili k večnem počitku. Našo pristrčno zahvalo naj sprejme pogrebni zavod Anton Grdina in Sinovi za vso prijazno naklonjenost in pomoč v dnevih žalosti ter za izvrstno vodstvo pogreba.

Če se je pomotoma kakšno ime prezrlo prosimo oprostjenja ter se jim želimo prav tako najpristrčneje zahvaliti.

Predragi in nikdar pozabljeni soprog in oči, bridko nas je užalostilo, ko Te je nemila smrt tako nanaglomna odvzela iz naše srede. Težave tega sveta si prestal in odšel si v kraj večnega spanja, kjer zdaj v zasluženem počitku mirno počivaš.

Spominjali se Te bomo v molitvi, da naj Ti ljubi Bog podeli večno srečo v večnosti.

Zaljučni ostali:

JENNIE DOBRINIC, soproga;
EMILY DROBNICH in JEAN SAMICH, pastorki;
ANTHONY, zet;
ANTHONY vnuk in JOHANNA vnučkinja.
Zapušča tukaj tudi žaljučnega brata PETRA DOBRINICA.

Cleveland, O., 20. marca, 1946.

VOICE OF GLASBENA MATICA

"Springtime is the right time for singing." This expression has often been heard, so Glasbena Matica is once again taking advantage of the springtime by holding its concert on March 31st, at 7 o'clock in the Slovenian National Home on St. Clair Ave.

For this concert the Glasbena Matica Singing Society has prepared a large variety of songs. There will be classical and folk songs, arias from famous operas, etc. Josephine Milavec-Levstek will recall for you the gypsy scene from the well-known opera *Il Trovatore*. The mixed chorus will sing an excerpt from the comedy-opera "Martha." A duet — Carolyn Budan and June Babbit (whose voices blended so well in "Gypsy Baron") will present an Ivan Zorman composition.

Mr. Ivan Zorman, who is the director of the group, knows fully well how folk songs are always welcome to the ear, so he arranged a brand new medley for the male chorus. Your favorite soloists will also appear to complete the program. Vera Milavec-Slejko will accompany the group.

Get your tickets from any of the members now - Remember the date MARCH 31st.

A member.

TELENEWS THEATRE

American night clubs are having their biggest boom in history as pleasure-hungry Americans are clamoring for entertainment regardless of cost. March of Time's latest release, "NIGHT CLUB BOOM," having its initial showing at the Telenews Theater this week, presents the 'inside' on the most famous and most exclusive night clubs in New York City.

Over half a hundred well-known personalities are seen in "Night Club Boom," Comedian Ed Wynn, movie star Jinx Falkenburg, Elliot Roosevelt and his screen star wife, Faye Emerson, Bert Lahr, famed Hollywood producer Otto Preminger, comedian Danny Thomas, playwright Moss Hart, the Ink Spots and the new French importation, Moune.

Out of Manchuria come new films of the Russian crisis.

Manager Lou Boudreau's Redskins, sparked by the great Bob Feller, prepare for the American League pennant race at Clearwater, Florida. These are the first films of the Indians at their training camp and they show that they are on the warpath as they whip into form for the coming 1946 baseball season.

Do you know that accidents kill more young people from the ages of 2 to 28 than any single disease, according to the Greater Cleveland Safety Council and the National Safety Council? We protect wild life—why not child life? Remember the green cross for safety drive may keep you alive.

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. — HE 3028

SOUND SYSTEM
INDOOR—OUTDOOR

Expert Repairing on all Makes of Radios

Tubes, Radios, Rec. Players
All Work Guaranteed

ABC of Safety Always Be Careful!

As this edition goes to press 27 people have been killed in traffic accidents. Of this number killed 22 were pedestrians. Of these 22 pedestrians who lost their lives only three were under 50 years of age. As an individual's age advanced, the fatalities advanced. There were 5 people killed in traffic accidents who were between the ages of 50 and 60. The greatest toll of lives taken was of elderly pedestrians from 60 years and over—fourteen being in this age group.

It is evident that if we are to effectively reduce our traffic accident toll, greater concern and care must be shown for our elderly citizens. The Police Safety Program has been aimed particularly at this group. However, the most effective protection for our elders can be made with the assistance and cooperation of the younger members of the family. When Grandma or Granddad take their evening stroll it would be wise and considerate if a younger member were to accompany them. This, in addition to safeguarding the life of the elderly member of the household, would give this loved one much needed companionship. If it is not possible to accompany them, insist that they wear something white. A white object placed upon a dark screen is discernible to even the poorest vision. The night motorist is better enabled to see a strolling pedestrian if that person wears or carries something white, preferably a white muffler, white handkerchief or a newspaper held conspicuously in the hand. The importance of warning and taking the proper precautions for our elderly night strollers cannot be emphasized too strongly. Police statistics reveal that 23 out of the 27 people killed in auto accidents met death at night. This knowledge should make Cleveland motorists especially cautious when an elderly person is crossing the street.

—Cleveland Police Dep't.

Beautiful floors are the housewife's pride. To make them safe, as well as beautiful, the Greater Cleveland Safety Council and the National Safety Council advises: Floors should be non-slippery and free from surface irregularities. Unevenness, warping or projections—such as splinters, nail heads, or metal door-edging—are invitations to accidents in your family.

NEW NAVY COACH . . . Capt. Thomas James Hamilton, USN, Columbus, Ohio, who had been appointed head football coach at the U. S. Navy academy. He will be aided by Edgar E. "Rip" Miller, who will serve as assistant coach.

ENAKOPRAVNOST
6231 St. Clair Ave.
HEnderson 5311-12

ENGLISH SECTION

MARCH 22, 1946

EUCLID VETS CLUB NEWS

To answer all questions of those in doubt about the coming Vets dance—

WHEN: Saturday nite, April 6th, at 8 p. m. til ?

WHERE: Slovenian Society Home on Recher Avenue. Both halls will be open to accommodate the dancers.

Music: Johnny Pecon's. Orchestra will be on hand, so bring an extra pair of shoes, so you can stay looger.

REFRESHMENTS: Delicious sandwiches will be prepared to go with anything you choose to drink.

TICKETS: If you know anyone who is still selling tickets, better take advantage, as they are going fast.

Jerry Sullivan, Frank Appicello, Willie Yozpovich, and Tony Sustarsic will spend the week-end at Bowling Green College. They will visit Ed Stock, Ed Wess, Frank Walland, and Rocco, Appicello who are attending school there. How about bringing back some co-eds for the Vets dance?

Andrew Luksic and wife, both recently discharged from U. S. Marine Corps, were interviewed on the Range Riders program over WGAR on March 14th. Andy is now back at work for the Hillwood Tack Mfg. Co. Also at Hillwood is Jimmy Luzar who reported to work Monday bright and early. Breaking the record, eh Jim?

The Hillwood Vets have organized a softball team, and after a short training period, will take on all comers.

Anyone knowing the whereabouts of Ed Ivic, please inform him to contact the Vets Club.

Frank E. Cecelic

What would happen to traffic in a big city if there weren't one-way streets—and that boon to pedestrians, the safety island? The recent death of their inventor, 87-year-old William Phelps Eno, highlights the many advances in building safety into our streets and highways. But even the best built-in safety features are powerless—says the Greater Cleveland Safety Council and the National Safety Council—unless drivers and pedestrians also use good judgment.

Are the doors in your home a threat to your life? The Greater Cleveland Safety Council and the National Safety Council reminds home-owners and home builders that for safety, doors should be planned so that they do not swing into normal traffic lanes—do not strike other doors—do not open upon stairways, stair landings or into hallways. Dis-harm your home!

MUSIC EVERY FRIDAY AND SATURDAY AT
Curly Rupnik's Cafe

6507 St. Clair Ave.
Open till 2.30 a. m.

Charles & Olga Slapnik

FLORISTS
Beautiful Bouquets, Corsages, Wreaths,
Potted Plants and Flowers for all
Occasions
6026 ST. CLAIR AVE.
EX. 2134

TRIESTE

by A. J. P. TAYLOR
Fellow of Magdalen College,
Oxford
(Continuation)

In 1924, four years after the Treaty of Rapallo, Italy compelled Yugoslavia to tear up the Treaty and to agree to the Italian annexation of Fiume. Is it surprising that the proposal to make Trieste a Free City is regarded without enthusiasm by the Yugoslavs? They believe, and not without good grounds, that it is a method of keeping the door open for Italian claims until Italy is strong enough to enforce them.

But it may be said that the cases of Fiume and Trieste are not analogous: Fiume became a Free City by a voluntary act and its freedom depended solely on Italy's good faith, never a strong element in Italian policy. Trieste would be made a Free City by the Great Powers and its freedom would be maintained by their will.

We have also had experience of this type of Free City. In fact, the friends of Italy in 1945 need simply to take out of the second-hand cupboard the arguments which were used against the Polish claims to Danzig in 1919. Danzig was said to be inhabited solely by Germans. This was true, a good deal truer than that Trieste is inhabited solely by Italians. Of Danzig's 360,000 inhabitants, less than 10,000 were Poles; within the city limits of Trieste there are at least 60,000 Slovenes, a third of the population, and if the Free City were extended to include some of the immediate hinterland this proportion would be at least doubled.

It was said that German sentiment would be offended if Germans were put under Polish rule, in fact, that it was impossible to put civilized Germans under the rule of the barbarous Poles; and would be unreconciled to the peace settlement. A great deal was made of Danzig's historic significance for Germany and of the cultural importance of Danzig for Germany; just as some now talk of the importance of Trieste for Italian culture and Italian history.

In both cases, this importance is imaginary, though in the case of Danzig there was perhaps a little excuse for it. It was asserted that Polish economic needs would be perfectly met by the creation of a Free City. And finally, it was emphasized that the Free City would be under

the guarantee of the League of Nations and that the Great Powers could be relied upon to defend it from either Polish or German encroachments.

Every schoolboy knows how these expectations were falsified. Danzig did not serve Polish economic needs. The Poles were compelled at enormous expense to build a harbor of their own. German sentiment was not satisfied with the position of Danzig as a Free City; rather it regarded this position as a standing invitation to agitate for the return of Danzig to Germany.

After all, if the Great Powers had refused to give Danzig to Poland in 1919 when Germany was prostrate, they would surely not refuse it to Germany when she was again powerful. The League of Nations proved impotent to protect the right either of Poland or of the democratic German minority in Danzig.

The Great Powers made feeble attempts, not to intervene, but to mediate. Soon they wearied even of this and left Poland to negotiate directly with Germany—as Yugoslavia was left to negotiate directly with Italy in 1920. Danzig's final gift to mankind was to provide an excuse for the most destructive war in history, in which both the Soviet Union and the British Empire only just escaped total defeat. And this is the experiment which the friends of Italy wish to repeat at Trieste.

The experiment would have the same results. Italian sentiment would not be satisfied with the status of a Free City; it would accept the invitation to agitate for the return of Trieste to Italy. The City Council, with its Italian majority, would not seek to promote Yugoslav commerce. Still more—a cause of quarrel which did not exist at Danzig—it would neglect the Slovene schools, or, more probably, attempt to close them.

There would be demonstrations in Rome. The Yugoslavs would seek to enlist the help of the Soviet Union; the Italians would seek for British help or, if that were not forthcoming, would look for support to a reviving Germany—after all, an alliance between Germany and Italy is not unknown to history, and on the first occasion (in 1866) it won Venice for Italy.

VISIT NEW
TINO MODIC'S CAFE
6030 St. Clair Ave.
EN. 9691
You Are Always Welcome

Army Regulars Control Plane Landing by Radio

Army Air Forces Regulars pictured above are directing the movement of an Army plane by means of remote radio control. The truck is equipped with the latest instruments, which include television and telemetering devices. Qualified civilians, 17 to 34 years of age, inclusive, may avail themselves of the opportunities offered by the Regular Army by enlisting at any U. S. Army Recruiting Station.

Comrades' Note Book

J. F. Fijolt

Nylons to be Awarded at March 23rd Dance

Last week we told you that we would work on that certain party to see if she would come across with a pair of nylons to be awarded at our 20th Anniversary dance, March 23rd. We convinced the lady that her reward will be great later and we have the pair of nylons. Everyone present at the dance as they enter will be given a small tag, advertising the affair, the lodge and the SNPJ. These tickets will be numbered. During the course of the evening a corresponding number will be drawn and the lucky individual handed the nylons to take home. We promise no police escort, however. Music by Johnny Pecon. A private party will be held in the Annex after the dance, with music by Ray Gobec, who is fast becoming known for his fine accordion playing.

Among our Business Members

Last week we mentioned some of our members in business. A further check of the records shows that in addition we have: Johnny Alden, Real Estate; John Perko, Bonds; Frank Pohar, Gas Station; Sodnikar, cafe; Truden, Electroplating; Bill Vidmar and Joe Zorman, attorneys. Also in the family we have, Matt Beljan, dentist, husband of Jean; Alice Kunstel, cafe; Leon Nowakowski, music; V. Svegl, cafe and Rose Tisovec, grocery.

Membership campaign

The campaign will soon be over. The cooperation of members who helped the writer get leads, etc. to write up new members is appreciated. There is still some time for that final burst. Keep this in mind until the last day. If you still haven't signed up the husband, the wife, child, or someone else in the family, or friend, let me know.

BUKOVNIK'S

Photographic Studio
762 E. 185th St.
IVanhoe 1166

Prijatelj's Radio Service

1142 East 66th St.
corner Bliss Ave.
90-day guarantee on all work and parts
Store: EXpress 2680
Residence: EXpress 3985

BEROS STUDIO

6116 St. Clair Ave. — Tel. EN 0570
Studio will be closed until 2nd week in April
Will be out of town

CONSTRUCTION LOANS
STRAIGHT BANK LOANS
FHA LOANS
GI LOANS

PROMPT SERVICE
LOW INTEREST RATES
Monthly Reduction Loans

APPLY AT
St. Clair Savings & Loan Co.

6235 ST. CLAIR AVE. HENDERSON 5870

MOVING SALE! ANZLOVAR'S DEPT. STORE MOVING TO 6214 ST. CLAIR AVE.

In order to reduce our stock, we are having a tremendous sale on almost all merchandise

There are not very many opportunities like this to obtain merchandise at such low prices

STOP IN AND SEE WHAT WE HAVE TO OFFER